

Domin Ghinsie

ANUL XXIII (Serie nouă)
Trimestru II - 2009, Nr. 60

Plaiuri Săcelene

REVISTĂ EDITATĂ DE ASOCIAȚIA CULTURAL-SPORTIVĂ "IZVORUL" - SĂCELE,
ÎNFIINȚATĂ ÎN ANUL 1922 ȘI ÎNREGISTRATĂ LA JUDECĂTORIA BRAȘOV,
SUB NR. 15553, DIN 8.03.1994, cont nr. 4072996060012 B.R.D. FILIALA SĂCELE

V R E M

*să răscolim trecutul celor ce-au cutreerat pământul românesc
să infățișem prezentul văduvit de măreția trecutului i
să despicăm drum nou prin vremuri Să celelor de mâine și
să contribuim cu toată puterea noastră de muncă tinerească
la ridicarea acestor plaiuri mocănești*

VICTOR TUDORAN
Plaiuri Săcelene, 1934

GRUP DE SĂCELENI LA SĂRBĂTOAREA SÂNTILIEI ÎN ANII 30
Printre ei: Av. Ovidiu Popovici, Ghe. Beciu, D-tru Costea, D-tru Șerban,
Nicu Barbu, Aurelia Barbu, Luța Bucurenciu, Țicu Bratosin,
Ion Bugescu, D-tru Cofei, Moise Butu

Plaiuri Săcelene

APARE TRIMESTRIAL

MEMENTO

“ După ce o veți citi, păstrați revista în casa voastră. Oricând o veți găsi, vă va face plăcere, fiindcă vă reamintește oameni și locuri scumpe vouă și părinților voștri.”

Cuprins

Memoriam

ANUL XV.....	3
PROFESORUL ATANASIE PAPACOSTEA.....	4
MAICA.....	5
ȚĂTA ANICA.....	6
SĂ NU UITĂM.....	7
RUSALIILE.....	8
SFÂNTUL IERARH VASILE CEL MARE.....	9
DE PAȘTI, S-A STINS O FĂCLIE !.....	9

Cultura

OMAGIU IUBIRII ȘI FEMEII.....	10
PORTRET.....	11
GEORGE CĂLINESCU – OMUL EXCEPȚIONAL ȘI ARTISTUL DE GENIU.....	12

Pagina tinerilor

EȘEU - CUM IMI IMAGINEZ CETĂTEANUL EUROPEAN AL VIITORULUI?.....	13
EȘEU - CUM ÎMI IMAGINEZ CETĂTEANUL EUROPEAN AL VIITORULUI?.....	14
„COPII DESCOPERĂ TRADIȚIILE PRIN DESEN”.....	16
ARTĂ ȘI SPECTACOL.....	18

Opinii

CONSIDERAȚII GENERALE DESPRE TURISMUL SĂCELEAN.....	19
---	----

Actualitatea

LA 50 DE ANI DE LA ABSOLVIREA PRIMEI PROMOTII DE LICEENI SACELeni.....	20
SIMPOZION NAȚIONAL ÎN MEMORIA PROF. VICTOR JINGA.....	21
IMPRESII DE CĂLĂTORIE.....	22
...UN VIS ÎMPLINIT.....	23
PASIUNE DE-O VIAȚĂ, PRICEPERE ȘI PERSEVERENȚĂ LA „ODĂILE LUPULUI”.....	25

ANUL XV

Iată-ne ajunși la împlinirea a cincisprezece ani de existență a seriei noii a revistei "Plaiuri Săcelene". Este un moment deosebit atât în activitatea asociației "Izvorul", care editează revista, cât și în cea a colectivului de redacție, un moment aniversar așteptat și dorit care marchează izbândă unei inițiative culturale generoase pe care a avut-o un grup de mocani săceleni în vara anului 1994.

Născută din dragostea acestor oameni pentru tradițiile și moștenirea spirituală de excepție lăsate nouă de mocanii săceleni și, mai apoi, de fantastica generație de intelectuali născuți pe aceste meleaguri în perioada interbelică, noua serie a "Plaiurilor Săcelene" s-a dorit, încă de la început, o continuatoare demnă a primelor reviste care vedeau aici lumina tiparului în anii 30 ai trecutului veac.

Încă de la început, a fost fixată axa centrală a noii reviste, care viza păstrarea și transmiterea specificului vieții săcelene de altădată, surprinderea, cât mai era vreme, a imaginii trecutului acestor plaiuri românești, cu amintirea vieții de poezie a oierilor săceleni și, nu în ultimul rând, promovarea personalităților care s-au născut și format trăgându-și seva din acest pământ binecuvântat de Dumnezeu. Pe această structură de rezistență urmau să fie dezvoltate și alte direcții ale revistei care să scoată în evidență viața culturală, problematica actuală și de perspectivă a Săcelelor, opiniile și punctele de vedere ale celor care doreau să participe la dezbaterea principalelor probleme ale comunității.

În acest fel a fost conturată o structură constantă a fiecarui număr al revistei, de la care nu s-a abdicat în cei 15 ani de apariție neîntreruptă și care a făcut din "Plaiuri Săcelene" o revistă așteptată cu plăcere, număr de număr, pentru ceea ce reprezintă ea în contextul cultural săcelean de astăzi. Neinfluențată de niciun interes politic sau economic, promovând principalitatea și echidistanța în abordarea subiectelor, revista a fost mereu în slujba comunității, a oferit o tribună de la care fiecare săcelean a putut să-și exprime punctul de vedere sau a putut să slujească, prin ideile sau creațiile sale, dezvoltării urbei noastre.

Acum, la ceas aniversar, putem spune cu mâna pe suflet că am făcut tot ceea ce depindea de noi ca seria nouă a revistei "Plaiuri Săcelene" să se achite timp de 15 ani de uriașă răspundere pe care o avea ca urmășă a primelor reviste săcelene, reviste care au rămas în mentalul oamenilor de aici ca momente de vârf ale vieții culturale săcelene. Poate că,

peste 60-70 de ani, tineri săceleni vor putea să afle lucruri dragi despre trecutul acestor locuri și datorită faptului că în acești 15 ani revista noastră a dorit să fie la înălțimea misiunii sale și să facă actual îndemnul, din 1934, al părinților publicisticici săcelene : **"După ce o veți citi, păstrați revista în casa voastră. Oricând o veți găsi, vă va face plăcere, fiindcă vă reamintește oameni și locuri scumpe vouă și părinților voștri".**

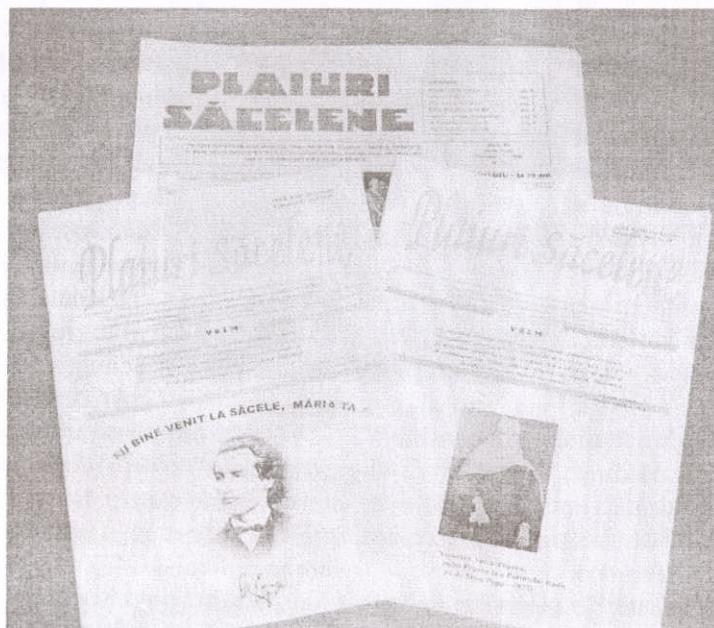
Pentru noi, cei care am trudit vremelnic pentru apariția fiecărui număr al revistei, momentul împlinirii celor 15 ani de existență a ei, este cu atât mai important și mai plin de emoții. Aceasta pentru că numai cel care a făcut așa ceva știe cu câtă bucurie privește fiecare nouă apariție și, apoi,

odată trecută clipă bucuriei, cât de intensă este preocuparea pentru noul număr ce urmează. Revista, odată apărută, aparține sutelor de cititori care o critică sau o aprobă, o păstrează sau o aruncă, iar celor care au redactat-o nu le rămân decât satisfacția pentru ceea ce au făcut și gândul la revista care va veni și pe care și-o doresc mai bine întocmită ca cea precedentă.

Suntem siguri că asemenea trăiri pline de emoții le-au avut și acei colaboratori ai noștri care nu mai sunt printre noi, dar care ne veghează munca și ne încurajează în ceea ce facem. Ne gândim cu stimă și prețuire la domnul profesor Andronic Moldovan, la domnul profesor Ilie Cujbă, la domnii Victor Secăreanu și Traian Giurgiu, la toți ceilalți colaboratori, mai mult sau mai puțin conștanți, care ne-au părăsit, dar care și-au pus amprenta pe evoluția revistei în cei 15 ani care au trecut.

Se cuvine în acest ceas aniversar pentru revista noastră să mulțumim domnilor profesoari Dimitrie Cazacu, Nicolae Munteanu, Radu Colț, Liviu Dărjan, Victor Carpin, Florica Lupu, părinților parohi ai bisericilor ortodoxe săcelene, președinților asociației "Izvorul", celorlați intelectuali care, prin colaborarea la revista noastră, au contribuit la traversarea de către aceasta a celor 15 ani aniversați și la promovarea culturii locale, precum și societăților Electroprecizia și Transilana pentru sprijinul dat editării revistei.

Sperăm din tot sufletul ca și în viitor "Plaiurile Săcelene" să-și păstreze statutul de revistă a întregii comunități, să fie în continuare port-drapelul culturii acestor locuri și să contribuie la promovarea adevăratelor valori pe care ni le-au transmis înaintașii noștri.

PROFESORUL ATANASIE PAPACOSTEA

„Și va veni o vreme și nu este departe
vremea aceea când răspunderea catedrei
va fi, în primul rând, o problemă de vocație”

În peisajul social al Săcelor în anii imediat următori încheierii celui de al doilea război mondial, mai exact în 1947, a apărut distinsa figură a unui Tânăr profesor de istorie, ce își va impune în scurt timp cu autoritate personalitatea prin deosebitul har al sociabilității apreciat în egală măsură de elevii și colegii săi, dar și de opinia publică săceleană. Admirația unanimă și-a căstigat-o prin eleganța prezentei, comportament, dar și a forței roștirii, fundamentate nu doar pe temeinica cultură profesională, ci, în primul rând, pe viguroasa tentație a cunoașterii și plăcerea nedisimulată a dialogului și în general a comunicării cu semenii săi.

Temperament meridional, aromân din Veria, zonă de o mare frumusețe peisagistică – o adevărată capitală a aromânilor – dar și a nesfârșitelor livezi de piersici și peri, un colț de lume binecuvântat de Dumnezeu și hănicia oamenilor, profesorul Atanasie Papacostea trăiește și astăzi, în conștiința foștilor săi elevi, colegi și prieteni, după aproape un sfert de veac de la trecerea spre cele eterne, ca o lumină, ca o conștiință ce-și impune evocarea prin căldura, sinceritatea și sensibilitatea mesajului său întotdeauna optimist, purtător al unor vibrații ce mărturiseau dragostea și mândria apartenenței la nobilul trunchi al romanității balcanice.

Absolvent al Facultății de istorie a Universității din București în 1937, format intelectual și profesional în perioada de maximă înflorire a științei istorice românești, conduse de Nicolae Iorga și discipolii săi P. P. Panaiteanu, Constantin Giurescu, Andrei Oțetea. Atanasie Papacostea, prin întreaga sa personalitate promova aerul acelei nobleți academice sub auspiciile căreia a avut șansa fastei sale deveniri.

După absolvirea facultății devine profesor la liceul „Mircea cel Bătrân” din Constanța, iar ca urmare a căsătoriei cu domnișoara Felicia Corfariu se stabilește la Săcele, unde își va continua activitatea didactică până la pensionare.

A contribuit efectiv la materializarea ideii necesității creerii unui liceu de cultură generală la Săcele, eveniment desăvârșit în 1955, când devine membru al corpului profesoral al acestuia, conferindu-i, alături de alți distinși colegi, binemeritatul prestigiu de care s-a bucurat pe parcursul a jumătate de veac de existență a actualului liceu „George Moroianu”.

Iubit și respectat de elevi, în primul rând, pentru maniera prestației sale didactice, susținută de cultura istorică și erudiția sa, dar și de efervescența comportamentului la

catedră, comunicarea vie, fluentă, perfect sistematizată cu trimiteri la evenimente, conjuncturi și determinări ale producerii fenomenelor ce formează obiectul științei istoriei, profesorul Papacostea era recunoscut pentru deschiderea sa spre dialog, comentarii și analiză, așa cum le învățase de la mariile modele academice ce au onorat Universitatea bucureșteană în anii 30 al trecutului secol.

Mă încumet să afirm cu absolută certitudine că elevii domnului profesor au plecat de pe băncile liceului cu „microbul” pasiunii și înțelegerii active a științei istoriei, cheie a descifrării atât or enigme ale vieții contemporane. Un om ales, un om deosebit, un interlocutor fermecător, dispus în egală măsură să comunice, integrându-se elegant într-o discuție, conferindu-i viață, trăire efectivă, savoare, dar cu demnitatea caracteristică intelectualului autentic știa și chiar îi făcea placere să asculte, parcă învățând, adăugând erudiției binecunoscute, noi mărgăritare spre a-i spori strălucirea.

Un om de o rară generozitate a sufletului, semn indiscutabil al nobeleții substanței primordiale, pusă în evidență de manierea în care își dăruia afecțiunea prietenilor, nu puțini în Săcelele de acum o jumătate de veac, dar și de bucuria cu care te poftea să-i fi companion la un pahar de vin ales, prilej, unic în felul său, de-a lua parte la un adevărat regal de înțelepciune, trăire intensă și ales simț al umorului.

Și pentru că veni vorba de simțul umorului, acest dar divin, pe care Dumnezeu, din rațiună doar de el știute, nu îl face chiar tuturor oamenilor, pe unuî însă înzestrându-i nu doar prioritar, ci din cauza afară de generos, ei bine, Atanasie Papacostea, dragul nostru coleg și prieten, aparținea acelor fericiti muritori pe care Dumnezeu i-a chiar răsfățat.

Era o placere să te află în compania sa, să-l asculti povestind, evocând locurile natale, oamenii, obiceiurile, tradițiile, ospitalitatea, inevitabilele întâmplări hazlii ale vieții, studenția, personalitatea lui Nicolae Iorga, Bucureștiul anilor 30, momentele critice, anii 40, anii războiului. Toate căpătă în evocările lui Papsi, cum î se spunea în cercul familiei și cel al prietenilor foarte apropiati, culoarea și vibrația locului și timpului abordat, parfumul inefabil al clipelor evocate, atribut mărturisitor al unei certe personalități și a nobleței spiritului său.

Scriu aceste rânduri și icoana sa, în care zâmbetul era mereu prezent ca un însemn heraldic, mă ocrotește cum mi-a ocrotit anii dintâi ai meșteșugului meu de dascăl, mulțumindu-mi pentru statornicia prieteniei arătate,

Dr. prof. A. Papacostea

continuare

sugereându-mi că o revedere după atâta amar de vreme s-ar cuveni cinstită și în spiritul strămoșilor noștri înrudiți, deopotrivă români și aromâni, cu un păharel de vin bun, ei, hai două, dar nici al treilea nu are cum să ne facă rău, dacă le însotim cu o vorbă aleasă și „ceva rar” adică o delicatesă pe măsură.

Vorbeam de Alexandru Machedon, de miracolul Renașterii, de insula de romanitate din spațiul carpato-danubiano-pontic, de absurditatea și lipsa de bun simț științific a teoriei lui Robert Roesler, dar și de neghiozia comuniștilor care încalcă elementare reguli ale dezvoltării economiei, fapt care le produce chiar lor necazuri și le aplică neierătoare lovitură de imagine.

Ce păcat că omul acesta minunat care a fost și mai trăiește în amintirea numeroșilor săi elevi și chiar colegi nu a scris, dar aşa erau vremurile și mulți se temeau să-și aştearnă pe hârtie gândurile ca o icoană a trăirilor și secvențelor trecerii. Sufletul lui Atanasie Papacostea era într-un continuu freamăt, într-o continuu neliniște a confruntării idealului cu realitatea, nu foarte prietenoasă cu el, mai ales că stăpânii acelor vremuri știau că un spirit elevat nu are cum să fie devotat strâmbătășilor și absurditășilor.

Cine l-a cunoscut cândva pe bărbatul chipă, întotdeauna îngrijit, elegant, în ciuda asprumii vremurilor, cu zâmbetul – poartă a unui suflet generos, demult trecut prin exigentele filtre ale autenticului uman, sau cine l-a avut profesor luând lumină din lumina lui, acela nu are cum să-l uite vreodată. Iar cei care nu l-au cunoscut în anii tinereții sale și cei ai slujirii cu deosebită dăruire a catedrei și intereselor majore ale discipolilor, să știe că idealul în materie de educație și formare spirituală a tinerei generații poate fi întruchipat doar de oameni dăruși de Dumnezeu cu structura sufletească și intelectuală asemănătoare celei a omului minunat care a fost profesorul Atanasie Papacostea.

Nu am nicio îndoială că școala viitorului, sub presiunea nobilelor tradiții europene, își va reface structura intelectuală și morală sub semnul atragerii în rândurile corpului său profesional nu doar a unor străluciți profesioniști, dar și a unor caractere capabile să se constituie în modele de mare atracție pentru discipolii lor.

Nu am nicio îndoială că distinsul profesor Atanasie Papacostea s-ar integra perfect într-o asemenea vizion optimistă și inevitabilului, prezumatului de mine viitor.

Ce dor mi-e de oameni ca tine, Papsi!

Prof. univ. dr. Dimitrie Cazacu

MAICA

Maica era o mocancă frumoasă, veselă și foarte credincioasă. Mi-o amintesc ca ieri ; mergeam cu mama în vizită la dânsa.

Pe tavă, dulceață de prune și cafea. Mai sorbeam și eu din farfurioară câteva sorbituri fierbinți de cafea.

În casă la dânsa era frumos, era mocănesc. În casă „înainte”, între ferestre, icoana Maicii Domnului, Împărăteasa Pământului. Din grindă atârna candela de argint cu trei lanțuri scliptoare. Apoi, „coastănu” pe care era castronul pentru apă sfântă. În el, un măunchi de busuioc. Sfeșnicul de aramă, cu lumânări albe în el, și cana de porțelan cu cobalt aurit, în care se aducea apă sfântă la Bobotează, toate pregătite pentru o viitoare Feștanie.

O altă piesă de mobilier din casa mocănească era „gardilopol”, în care maica își ținea hainele de sărbătoare : ghebuța din postav de Brașov, căpușită cu blană de miel și tivită la mâncăi cu blană de vulpe, apoi scurteica și maloteaua din mătase groasă, căpușite cu blană de vulpe și tivite cu blană de samur.

În lada de zestre era costumul ei mocănesc, cu marama cu care s-a îmbrobodit a doua zi de nuntă, intrând în rândul nevestelor tinere.

Pe lada ținea „tolul” din lână groasă, cu franjuri înnodați, semn că nu era încă folosit. Patul înalt, acoperit cu macat frumos și perne mari, cu fețe brodate, era o altă piesă de mobilier importantă. La ferestre erau perdele fine și draperii din lână, țesute la fel ca macatul de pe pat. Pe margini, atât la macat cât și la draperii, erau ciucuri rotunzi făcuți de mâinile iscusite ale maicăi. Pe jos, „foi” din lână, țesute, bineînțeleș, tot de mâinile dibace ale maicăi.

Pe peretei, multe tablouri vechi. Altul, mai nou, mai frumos, reprezenta un Tânăr locotenent mort în luptele de la Oituz. Când se uita la el, maica lăcrama. Mai avea un fecior, tot militar, profesor la un liceu militar. Avea și nepoți pe care îi iubea mult : Nelu, Jenel, Puiu și alții. Îi iubea maica din tot sufletul ei. O iubeam și eu pe maica pentru că nu mai aveam bunici. Si dânsa mă iubea pe mine și mă primea cu apelativul „dulcea maichii”. Ce îmi trebuia mai mult ?

Când ajunsese foarte bătrână stătea pe policioara de la poarta mocănească. Îmi plăcea să stau cu dânsa... O durea o mână și permanent era legată la ea.

Mi-o amintesc deseori pe maica și mă gândesc cu drag la ea. Ce vremuri, ce oameni !

**Maria Bobeș
Turcheș**

TATĂ ANICA

În amintirea unei mari și vrednice săcelence:
Doamna Ana Gologan-Aldea

Tot mai rar trec prin fața porții Dumitale, tată Anico, și mă potopește atunci o întristare duioasă, apăsată de stăruința gândului că o mare Doamnă ca Dumneata, inimă de aur, tezaur de optimism, voioșie și râs sănătos, gospodăresc n-am cum să mai întâlnesc pe drumul ce-l mai am de urmat pe pământul asta, parcă prea mustind de rele de o vreme încocă.

Ce-o fi dincolo, când oii trece hotarele veșniciei, nu mă duce mintea decât pe jumătate, dar de-o fi să ne vedem, îndoială n-am că ne vom bucura și ne vom veseli strănic, amintindu-ne cum știam să o facem prin Primăvara mea și Vara vieții Domniei tale, înviorându-i pe toți cei din jur cu gluma și voia noastră bună.

Ți-aduci aminte că vremurile ce au urmat după cel de al doilea război mondial nu ne-au prea răsfățat, dar noi eram dintre aceia care purtam, adânc ascunsă în noi, lumina zâmbetului – sprijin și speranță de mai bine, mai ales în revenirea lumii la fireștile aşezări de odinoioară.

Știi că tata te-a prețuit mult, după cum i-a prețuit și pe frații Dumitale, avocații Ion și Nae Gologan, primul dintre ei, vreme îndelungată, vrednic primar al Cernatului, iar Nae vrednic primar al Brașovului, păstrându-și, cel de-al doilea, pasiunea și pricepera pentru străbuna îndeletnicire a oieritului. Dar, mai știi, n-am uitat și nu aveam cum să uit, că Dumneata ai răsplătit această frumoasă și statornică prietenie cu afecțiunea caldă, sinceră pe care ai revărsat-o asupră-mi în clipe grele ale vieții mele și ale mamei, înconjurându-mă cu căldura inimii unui om atât de dăruit cu harul iubirii de oameni, fapt ce făcea adevărate minuni în cugetul copilandului ce eram și mă înălțam spre primăvara tinereții.

Veneam în casa voastră cu atâtă drag și îmi cădea, mărturisesc, atât de bine atmosfera căminului vostru plin de omenie și zâmbet! Poate nenea Neculai, mai tacut și mai retras, cufundat în grijile oierului cu mari răspunderi, la care se adăugau neliniștile vremurilor, nu se potrivea firii Dumitale, dar Marioara și Viorica, oarecum mai sfiosă, țău moștenit lumina aceea lăuntrică din care se "țese" și-i este temelie zâmbetului. De povestit aveam, slavă Domnului, ce povestii, nici n-apucam să deșirăm vreo istorioară, că umpleam casa de veselie și râs sănătos.

Nu știi ce le-ai pus fetelor în "lăzile" de zestre (pe una dintre ele era să pun chiar eu mâna – și mai știi că te-ai

fi bucurat mult, din toată inima, dar nu a fost voia Domnului să fie), dar știi că le-ai înzestrat cu ceva mult mai prețios decât ar fi putut să fie un lucru oarecare și mai rar întâlnit în viața de toate zilele – harul deschiderii spre iubirea de oameni și înțelegerea lor la vreme de cumpănă, har cu care Dumnezeu – Tatăl nu prea a fost larg la mâna cu prea mulți.

Mai știi că viața te-a pus nu o dată la grele încercări încă din anii primei tinereți, cuvenite bucuriei și împlinirii speranțelor, și tocmai astăndupă, odată cu trecerea anilor, de acele nedrepte încercări, m-am minunat de seninătatea Dumitale și credința că necazurile își au și ele un sfârșit iar viața trebuie să-și afle lumina și cumpăna destinului.

Parcă te aud și acum cum îmi spuneai surâzând :

- Mă băiete, mă, lasă că o să fie bine, ține-te tu de carte, necazurile cum vin, aşa se duc, să nu te aud văicărindute.

Așa a și fost, tată Anico, țău fost gura aurită, iar mintea, dacă nu mai aprigă, la fel de vie și zicătoare de adevăr ca cea a lui Platon și Aristotel.

În mintea mea ai rămas o mare Doamnă și țău spune unul care știe acum, aflat dincolo mult de crucea vieții, ce înseamnă o adevărată Doamnă. Dacă tot n-am apucat să țău spun că, de, nu-mi permitea vârsta, până ajung dincolo, pe unde îți faci Dumneata veacul, să țău spun scris, pe foaia asta de hârtie, poate, mai știi, or citi-o și altii și să-or alege cu vreo învățătură.

O Doamnă, tată Anico, este o femeie de treabă, crescută cu frica lui Dumnezeu și aleasă bunăcuvîntă, o pildă de frumusețe în vorbă și faptă, un suflet fremătător pentru cel aflat în necaz sau cumpănă, o soață iubitoare, o mamă duioasă, trup și suflet alături de copiii ei, aprigă dar și iertătoare sub semnul înțelepciumii, o floare albă înmiresmată între oameni, dar și în casa ei, întotdeauna primitoare, adevărat altar al omeniei.

Așa ai fost pentru mine, draga mea, tată Anico, iar dacă lumea de apoi există cu adevărat, noi doi trebuie să ne vedem măcar încă o dată, doar ca să-ți sărut mâna aceea muncită dar atât de curată.

Cât despre ce-ți vor spune alții că este de fapt o Doamnă, să nu-i crezi, mint! Si să le mai spui că :
Nu neamul face Doamna, ci Doamna face neamul !

SĂ NU UITĂM

În urmă cu câteva seri m-a sunat la telefon Dinu Popa, unul dintre primii membri ai asociației noastre :

- Tu știi că s-au împlinit 60 de ani de când suntem prieteni ?

Pentru moment am rămas fără grai. După ce am mai schimbat câteva vorbe, am închis telefonul. În întunericul tot mai dens mi-am amintit de acele vremuri de mult duse. Ne mutaserăm în Parohia de Jos de câteva zile, era într-o după-amiază friguroasă de toamnă târzie. Dereticam prin curte, când de pe stradă a răsunat un strigăt disperat de copil :

- Bubi, Bubi !

Am ieșit la poartă; un câine cu urechile clăpăuge alerga de-a lungul străzii și, după el, un copil cu o căciulă ale cărei clape se zbăteau precum urechile cătelului, făcându-mă să râd.

După nițică alergătură am reușit să băgăm câinele în curte; așa ne-am cunoscut și am rămas prieteni. Familia lui se mutase din Dobrogea la Săcele, cu domiciliu forțat. Nu ne-a trebuit mult timp ca să cunoaștem toți copiii de pe uliță. Peste puțină vreme a nins și derdelușul pe la Biriş ne aduna mai în fiecare după-masă, până seara târziu.. Repede ne-am cunoscut cu Puiu și Paulică Râșnoveanu (reputatul avocat de azi), frații Gicu și Dodu Ţerb, Fănel Șelaru, fiul unuia dintre cei mai renumiți fierari din sat, frații Nicu și Gigi Lupu. Nu după mult timp ni s-a alăturat și Dan Mandai, cel care peste ani avea să devină unul din cei mai buni portari pe care i-a avut echipa de fotbal "Izvorul". Și el împreună cu familia au venit din Dobrogea, cu domiciliu forțat.

Trecuseră puțini ani de la terminarea războiului și mai puțini de la seceta devastatoare din 47. Lipseau multe, de la alimente la îmbrăcăminte, încălțăminte, dar ce nu lipsea ! Iarna a trecut și, cum a venit primăvara și s-a zbudit pământul, am ieșit la joacă. Cei mai mulți dintre noi veneam desculți chiar și la școală.

Cât s-a mai găsit făină, mama cocea câteva pâini ce ne ajungeau pentru o săptămână, dar mai apoi a dispărut și făina și a apărut cartela pe puncte la pâine și alte produse. Necazul îl învăță pe om, așa că mai toate gospodinele au învățat să facă plăcintă din mălai, cu care își trătau musafirii. Tot în această perioadă a avut loc o invazie de șoareci de câmp, punând în pericol și bruma de recoltă ce mai rămăsesese; ieșeam cu școala la omorât șoareci, unul dintre cei mai abili fiind Cornel Sârbu.

Casa în care ne mutaserăm necesita multe reparații, lemnele stăteau în spatele casei; împreună cu tata am încropicit, din cutii de marmeladă, un adăpost pentru ele. Pentru foarte mulți părinți a fost o perioadă deosebit de grea, dar noi, copiii, am trecut mai ușor peste ea.

Clasa a IV -a am terminat-o tot la școala din sus, făcând naveta pe jos, împreună cu mama și tata, care mi-au fost învățători.

Iernile acelor timpuri erau cu zăpadă multă, începeau cam pe la începutul lui decembrie și țineau până prin martie. Nu era pantă, cât de mică, să nu fie brăzdată de

urme de sanie sau de schiuri: pe la Ziariști, unde s-a extins cimitirul, prin Grădina Popii, în Poiana Angelescu, pe Maț, pe la Colceag, pe Coasta Vie, pe unde nici nu gândeai. Cum se topea zăpada, începea sezonul goagălelor, al fotbalului, ba chiar și al voleiului. Prin muncă voluntară, la care am participat mai toată puștimea, alături de cei mai mari, s-a amenajat un teren de volei regulamentar, marcat și cu plasă, în spatele cimitirului și unde se învingea dispute aprige, la care asistau mai toți trecătorii.

Pe nesimțite ne-am înmulțit foarte mult. Ni s-au alăturat Florin Mandai, Bebe Cora, Puiu Calinic, Mișu Vas, Dudu Ciurea iar mai târziu Dan, Nae și Mircea Barbu, Victor și Viorel Rădoi, Ovidiu Mătărea, Miti și George Neguș, Bebe și Florin Cașcaval, Neluțu Jianu și mulți alții. Aproape seară de seară ne strângem la poarta Bisericii, unde două bânci mari, de-o parte și de alta a intrării în cimitir, ne găzduiau până aproape de miezul nopții, ascultându-i pe cei mai mari.

Clasele V-VII le-am făcut în jos, unde director și profesor de română era domnul Emil Popescu. Un respect deosebit și amintiri de neuitat le port celor ce ne-au fost dascăli: domnul Boicea, domnul Papacostea, doamna Manoliu, doamna Balaban, doamna Simonis, profesoara care m-a învățat atâtă rusă încât la liceu și la facultate nu a mai fost nevoie să pun mâna pe vreun manual de limba rusă. Îmi amintesc că în clasa a VI-a aveam 5 ore de limba română și 6 de limba rusă, învățând de luni până sâmbătă.

Nu îl pot uita nici pe tatăl meu, învățătorul Neculai Zamfir, care, împreună cu Gheorghe Bucur, cadru didactic la școala de Construcții din Săcele, au reușit să procure și să aducă la Casa de Citire din Jos o masă de ping-pong regulamentară și câteva perechi de palete, adunându-ne când timpul era urât. Domnul Bucur, mare jucător de ping-pong, ne-a învățat și pe cei mai mulți dintre noi să jucăm. Prin strădania lui s-a organizat faza pe raion, în sala "6 Martie", la care am participat cu o echipă ce s-a clasat pe un loc fruntaș la acea etapă de campionat național la tenis de masă.

Tot la Casa de Citire au fost pregătite piese de teatru, una din ele, "Zvonii", de Tudor Mușătescu, cu "actorii": Romu Jinga, Vlad Cazacu, fiul șefului de gară din Satulung, Lucică Buleu, decedat timpuriu, și cu mine, s-a jucat tot la sala "6 Martie", bucurându-se de un succes răsunător.

Între timp, Dinu Popa a plecat la București și fiecare din noi și-a urmat drumul hărăzit de propriul destin.

Vara, în vacanțe, ne mai adunam din ce în ce mai puțini, alte și alte generații luându-ne locul pe bâncile din fața Bisericii.

Sunt de neuitat meciurile de fotbal pe care le învingeam prin Poiana Angelescu, pe la Carale sau în Ogradă și în care virtuozitatea lui Fănel Popa, a lui Dudu Ciurea sau a lui V. Rădoi, dar și a altora, ne lăsa mulți de admirare.

Mulți dintre ei au părăsit această lume, ducând cu ei amintiri frumoase dintr-o copilărie și o adolescență pline de greutăți și lipsuri. Prietenii legate acum 60 de ani dăinuie și astăzi, iar pe cei care ne-au părăsit, Dumnezeu să-i odihnească în pace.

RUSALIILE (Cincizecimea sau Pogorârea Sfântului Duh)

*"Bine ești cuvântat Hristoase Dumnezeul nostru,
Cel ce preânalți vânatori, pe pescari i-a arătat,
trimîndu-le lor Duhul cel Preasfânt,
și printr-înșii lumea ai vânat,
iubitorule de oameni, mărire ţie"*

Noi creștinii prăznuim la Rusalii ziua întemeierii în mod văzut a Bisericii, ziua în care s-a pogorât Duhul Sfânt peste Apostoli în chip de limbi de foc, și s-au botezat "ca la trei mii de suflete", după predica Sfântului Apostol Petru. Este deci ziua în care a luat ființă în chip văzut Biserica creștină, maica noastră susținătoare, prin care cunoaștem pe Dumnezeu și intrăm în comuniune cu El.

Din această zi s-a început o eră nouă în istoria mântuirii neamului omenesc și un mod nou de lucrare a mântuirii oamenilor prin Sfântul Duh. Rusaliile sau Cincizecimea este ziua revelației depline a lucrării Sfintei Treimi în lume: crearea, mântuirea și sfîntirea.

Despre această lucrare a Sfântului Duh a vorbit în repetate rânduri Mântuitorul nostru Iisus Hristos, Apostolilor Săi. Înainte de patimă Sa, cea de bunăvoie, le-a spus că va fi răstignit, dar va înlătura spre a nu-i lăsa în deznaștere și necunoașterea deplinei mântuirii.

Vorbindu-le despre înălțarea la Cer după înviere, Mântuitorul le-a arătat că aceasta e bine să se întâmpile, căci, prin înălțarea Sa la Cer El va ridica pe toți cei ce cred, la demnitatea de fi și moștenitor ai împărației cerurilor. "Dacă mă voi duce și vă voi găsi loc, iarăși voi veni și vă voi lăsa la Mine ca să fiți și voi unde sunt Eu. În casa Tatălui Meu multe locașuri sunt...Mă duc să vă gătesc loc".

Așadar, prin înălțarea la ceruri, Iisus Mântuitorul nostru, a dat dreptul și puterea, celor ce cred în El, la întoarcerea "acasă" la Tatăl cereșc, facându-i pe oameni sărăcia la viață cea veșnică, precum a spus și altă dată: "Cine crede în Mine, are viață veșnică" și "Cine crede în Mine, chiar de va muri va fi viu". Astfel pe lângă cetățenia acestei lumi, Iisus ne-a redat cetățenia vieții celei veșnice.

În al doilea rând Iisus le-a spus Apostolilor că este bine și de folos să se ducă de la ei, ca să trimită pe Duhul Sfânt. "Adevărat zic vouă: Vă este de folos ca să mă duc Eu, căci dacă nu Mă voi duce Mângâietorul nu va veni la voi". "Iar când va veni Acela, Duhul Adevărului, vă va călăuzi pe voi la tot adevărul, căci nu va vorbi de la Sine, ci căte audeva vorbi și cele viitoare va rosti".

Iisus împlineste făgăduința dată apostolilor Săi, că "nu-i va lăsa orfani" ci va trimite pe Duhul Sfânt, Duhul Adevărului, care îi va mânăgi și povătu în viață.

Mântuitorul a trimis pe Duhul Sfânt "ca să arate Adevărul", să "mărturisească" despre El și să-i "călăuzească la tot adevărul".

Sunt trei nuanțe ale acțiunii Sfintului Duh în lume:

- Arătarea adevărului
- Mărturisirea lui Iisus
- Călăuzirea, care implică ajutorul și puterea ce se dă credinciosului de către Duhul Sfânt.

Prin Duhul Sfânt ajungem nu numai la cunoștința adevărului. El ne dă puterea de a trăi în adevăr. Duhul Sfânt călăuzește mintea ca să afle adevărul mântuirii, călăuzește simțirea și o curățește de patimi, călăuzește voința întărită în săvârșirea binelui. El dăruiește tuturor facultăților, simților noastre energie necreată a harului divin.

Lucrarea mântuitoare a Duhului Sfânt, nu se oprește la arătarea adevărului, ci ne călăuzește să trăim în adevăr, să trăim prin Biserică în unire cu Hristos. El ne sfîrșește viața.

În zilele noastre se vorbește mult despre Duhul Sfânt. Unii creștini se laudă chiar că numai ei au pe Duhul Sfânt, numai lor li se arată, numai cu ei vorbește și numai pe ei îi sfîrșește și îi face fără de păcat. În această atitudine pare că îi vedem pe fariseii de altădată, lăudându-se cu dreptatea lor și spunând că "nu sunt păcătoși ca ceilalți oameni". Ei uită adesea că în ziua de Rusalii Duhul Sfânt s-a pogorât peste toți

apostolii, le-a dat misiunea și puterea de a merge în lume, de a propovădui Evanghelia la toată săptămâna, de a boteza în numele Sfintei Treimi. Dar le-a spus: "Luati Duh Sfânt, cărora veți ierta păcatele, le vor fi iertate și cărora le veți ține, ținute vor fi".

Biserica este icoana Sfintei Treimi și leagănul în care credincioșii trăiesc cu Dumnezeu, cel Unul în ființă și întreit în persoane. La săvârșirea Sfintei Liturghii invocăm, chemăm asupra tuturor ajutorul Sfintei Treimi cu cuvintele Sfântului Apostol Pavel: "Harul Domnului nostru Iisus Hristos și dragostea lui Dumnezeu – Tatăl și împărtășirea Sfântului Duh, să fie cu voi cu toți".

Duhul Sfânt este cel ce ne învață, cel ce povătuiește și apără Biserica de rătăciri. El este "Duhul Adevărului care de la Tatăl purcede". El dă mărturie despre Fiul, fiind trimis de Fiul. Din ale Sale a primit, de aceea e numit adesea "Duhul lui Hristos".

Duhul Sfânt este cel ce cercetează, caută, adeverește, alege episcopi, preoți, trimite misionari, împarte daruri și face ca Biserica să fie "stâlp și temelie a adevarului". El unește pe oameni și "biruiește rânduiala firii". La Rusalii, după coborârea Duhului Sfânt peste cei botezați de Apostoli, a rămas fiecare ceea ce a fost înainte: iudeu – iudeu, grec – grec, fenicianul – fenician și alții, dar s-a născut o comunitate nouă, legată prin credință har și dragoste. Omenirea a devenit la Rusalii, prin pogorârea Sfântului Duh, ca o minunată grădină cu o mulțime de flori, fiecare având valoarea și parfumul ei dar toate scăldate și binecuvântate de razele același soare, de razele energiilor divine aduse în lume prin Duhul Sfânt.

Duhul Sfânt dă veșnicie Bisericii, pentru a se împlini cuvintele Mântuitorului că "nici porțile iadului nu o vor birui". Sfântul Duh este izvorul vieții celei noi în Hristos. El ne naște ca fii ai împărației cerurilor în Taina Botezului; ne întărește în credință și în viață virtuoasă prin Taina Sfântului Mir; ne mânăge și ne tămadujește prin Taina Sfântului Maslu; sfîrșește bucuriile vieții prin Taina Cununiei; dăruiește Bisericii părinți sufletești prin Taina Preoției și ne unește cu Hristos în Sfânta Euharistie.

Ori toate aceste Sfinte Taine nu le are nimeni altcineva decât Biserica. Numai în Biserică și prin Biserică putem primi darul și pecetea Sfântului Duh.

Orice dar personal care născută și nu se pare că îl are, dacă nu pornește și nu se hrănește din Biserică și prin Biserică și nu duce la "zidirea Bisericii lui Hristos", nu este de la Duhul Sfânt. El este o pornire particulară a omului, născută din mândrie și ambiiție și duce la dezbinare și vrajba între oameni.

Sfântul Apostol Pavel, văzând pe creștinii din timpul său, împărțiti și despărțiti, îi îndemna astfel: "cercați duhurile", "este un Domn, o credință, un botez". Duhul Sfânt este numit Mângâietor. El este cel care mânăgează mădularele Bisericii, precum citim: "Deci Biserica, în toată Iudeea și Babilonia și Samaria, avea pace, zidindu-se și umblând în frica lui Dumnezeu și sporind prin mânăgirea Duhului Sfânt".

Se cuvine să mulțumim Sfântului Duh pentru tot ceea ce este frumos în lume, pentru parfumul florilor, pentru strălucirea tainică a stelelor, pentru frumusețea piscurilor înalte ale munților, pentru murmurul izvoarelor.

Se cuvine să mulțumim Sfântului Duh pentru întruparea Fiului lui Dumnezeu din Fecioara Maria, pentru inspirarea Sfintei Scripturi, pentru întemeierea și conducerea Bisericii, pentru Sfintele Taine, prin care lucrează la sfîntirea vieții, pentru Sfinții care împodobesc Biserica, pentru unirea credinței, pentru biruința adevărului, a dreptății și a păcii continuare în pag. urm.

continuare

în lume.

Se cuvine să-i mulțumim pentru toate darurile naturale și supranaturale pe care ni le dă, pentru ca viața noastră să înainteze pe trepte desăvârșirii, spre împlinirea voii lui Dumnezeu. Să ne rugăm Sfântului Duh cu rugăciunea Împărat ceresc, mereu și mereu zicând:

*"Împărate ceresc, Mângâietorule,
Duhul adevărului,
care pretutindenea ești și toate le împlinești;
Vîstierul bunătăților și Dătătorule de viață,
vino și Te sălășluiește întru noi
și ne curățește pe noi de toată întinăciunea
și mantuiește Bunule, sufletele noastre".*

Preot Icomom Stavrofor Mircea Leb
Biserica Sfânta Adormire Satulung – Săcele

IN MEMORIAM

DE PAȘTI, S-A STINS O FĂCLIE !

Miercuri, 15 aprilie 2009. O veste incredibilă ne-a țintuit de-a dreptul. În propria-i locuință, situată în imediata apropiere a liceului "Andrei Șaguna" din Brașov, printre numeroase cărți și documente, a ars ca o torță vie, s-a mistuit în flăcări, **profesorul PETRU ISTRATE**. Cine nu-l cunoștea!!! Comunicativ și prietenos, Petru Istrate a rămas o amintire.

Bucuria Sfintelor Paști ne-a fost umbrătă de această inexplicabilă, nefericită, blestemată și nemeritată "întâmplare" care a dus la dispariția acestui devotat coleg, prieten apropiat și apreciat om de cultură brașovean – profesorul de limba și literatura românească "Nea Petrică", cum îl știau și îl alintau prietenii și cunoșcuții lui, nu puțini la număr.

Năsăudeanul născut și înnăscut să apere valorile naționale în patria lui Coșbuc și Reboreanu, în cetatea lui Coresi și trup și suflet înregimentat în ASTRA lui Șaguna, ne-a părăsit prea devreme, eroic și tragic, în Săptămâna cea Mare a Patimilor, simbolic, îngemânând cu destinul legendarului Nessus, trecând în eternitate împreună cu comorile "Ex Librisului" pe care el le-a iubit și prețuit atât de mult, citându-l mai mereu pe Arghezi : "Carte frumoasă, cinste cui te-a scris...". Ca o reverberație simt nevoia exclamării: "Carte frumoasă, cinste brașoveanului Petru Istrate, care te-a slujit...!"

I-a îndrăgit cu patimă și cu devotament pe toți românii săi, indiferent pe unde se află ei astăzi.

Ne luăm rămas bun de la un prieten în ajunul celei mai mari sărbători a creștinătății ortodoxe și greco-catolice cu gândul și speranța la stâlpii devenirii noastre – Eminescu și Coșbuc, avându-i alături pe "Junii semetii cu stea în frunte", pe care același Petru Istrate ni i-a readus inimii prin curajoasa sa luptă cu forțele întunericului. și dacă Lucian Blaga aduna pietre pentru templul său, prin parafrază, Petru Istrate a adunat piatră cu piatră pentru salvarea uriașului Templu al Asociației ASTRA, al cărui preot și oștean a fost.

Adio, Petrache, iubite coleg și prieten, Dumnezeu să te țină în paza Sa !

Prof. Liviu Dărjan

ANIVERSARE

SFÂNTUL IERARH VASILE CEL MARE

Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a luat hotărârea declarării anului 2009 ca "Anul Comemorativ - Omagial al Sfântului Vasile cel Mare", trecut la cele sfinte în anul 379. Au trecut, aşadar, 1630 de ani de la săvârșirea sa și, de aceea, vă propunem o scurtă retrospectivă a vieții și pildei marilor sfânt.

Sfântul Ierarh Vasile cel Mare s-a născut în orașul Cezarea din Capadoccia la anul 330, din părinți binecredincioși, de la care a primit cele dintâi îndrumări, atât pe căile credinței cât și pe cele ale științei, tatăl său fiind un bun și luminat dascăl.

Iubitor de învățătură, mai mult decât de orice altceva, Vasile și-a îmbogățit mintea prin cercetarea școlilor din Bizanț și Cezarea, mergând apoi și la Atena, unde l-a întâlnit pe Sfântul Grigore, cu care a legat o strânsă prietenie. Prin necurmată învățătură, amândoi au ajuns să fi unii dintre cei mai mari învățăți ai timpului.

Ales Arhiepiscop al Cezareei la anul 370, în vremurile grele pentru Biserică, pe când ereticii lui Arie și ai lui Macedonia reușiseră să aibă de partea lor pe însuși împăratul Valens, Sfântul Vasile duce o luptă aprigă pentru a lumina creștinătatea asupra dogmei Sfintei Treimi, dovedind rătăcirea ereticilor arieni, care tăgăduiau dumnezeirea Fiului, și macedonieni care nu credeau în dumnezeirea Sfântului Duh. Prin accesata și-atras mânia împăratului, suferind multe și nedrepte prigoniri din partea lui.

Sfântul Vasile îndreptea greșelile monahismului din vremea lui, punându-l nu numai în folosul măntuirii personale, dar și în folosul aproapelui, al obștei creștine. Este cel dintâi ierarh care întemeiază pe lângă Biserică azile și spitale pentru săraci și neputincioși, îndemnând pe bogăți să folosească avuțiile lor pentru ajutorarea celor în nevoie și lipsuri.

A murit la vîrstă de 50 de ani, la 1 ianuarie 379, și a fost plânsă atât de creștini cât și de cei necredincioși, care-l cinsteau și iubeau pentru bunătatea și înțelepciunea lui.

Sfânta noastră Biserică Ortodoxă, trecându-l în cetele sfinților aleși ai lui Dumnezeu, îl pomenește cu slujbe și frumoase cântări de laudă, ca aceasta :

"Arătatu-te-ai temei neclintit Bisericii, dând tuturor oamenilor domnia cea nestricată, pecetuind-o cu învățările tale, de cele cerești arătătorule, Vasile cuvíoase". ("Condacul Sfântului" , din Mineiul pe Ianuarie)

Preot Remus Faust
Parohia Turcheș II - Săcele

LANSARE DE CARTE

OMAGIU IUBIRII ȘI FEMEII

Vineri, 29 mai, un mic grup de săceleni, alături de numeroși intelectuali brașoveni, am avut prilejul să fim martorii unui eveniment cultural de excepție. În atmosfera încărcată de istorie și spiritualitate a sălii festive a Colegiului Național "Andrei Șaguna", domnul Profesor Dimitrie Cazacu ne-a înnobilat sufletul cu o nouă creație a domniei sale : volumul de versuri "Meditații în cheie lirică asupra conceptului de femeie". Sunt unul dintre cei care au avut marele privilegiu de a fi martorul lansării aproape tuturor cărților domnului Profesor, de a fi ascultat disertațiile intelectualilor brașoveni care le-au comentat și de a fi simțit căldura și aprecierile de care autorul lor a fost încojurat din partea celor prezenți la aceste evenimente. Fie că a fost vorba de volume de poezie, de cărți de lingvistică, de memorialistică sau de restituiri, ele au ieșit în evidență prin mesajele transmise, au surprins prin ușurința cu care autorul a făcut dovada unui spirit luminos și efervescent, academic, capabil să capteze atenția și să astâmpere setea de cunoaștere, asemenea unei ploi bogate de vară.

Așa cum ne-a obișnuit deja în cărțile anterioare, domnul Dimitrie Cazacu este și de această dată Profesorul, cel care are ceva de spus, care vrea neapărat să transmită ceva pentru că erudiția sa îi dă dreptul să o facă așa cum nimeni n-ar putea face. Domnul Profesor are de partea sa atuul unei personalități debordante, irestabilă și complexă, unei experiențe înnobilate de apartenența la o generație de intelectuali formați în spiritul unor valori perene care, din păcate, astăzi sunt tot mai rar apreciate. Cel mai important lucru pe care domnul Profesor reușește să îl transmită de această dată este faptul că nu sunt pe de-a-ntregul pierdute câteva concepe cu care tinerele generații sunt din ce în ce mai puțin învățate să opereze. Lirismul romantic, dragostea pură, sensibilitatea susfletească, grația și eleganța, cavalerismul nu au dispărut, ele au fost doar puțin uitate, dar știrea că ele mai există, că sunt prezente în poeme de iubire publicate în anul 2009, nu poate fi decât reconfortantă și stenică.

După titlu, te-ai așteptă ca "Meditații în cheie lirică asupra conceptului de femeie" să fie o prelegere filosofică,

greoale și destinață unui segment restrâns de cititori avizați. De la primele poeme citite însă, înțelegi că este o minunată carte dedicată imaginii ideale a Femeii, dragostei creatoare și nobile, o dedicație pe care domnul Profesor o face tuturor bărbaților, indiferent de vîrstă sau de a căta tinerețe o trăiesc. Cei mai tineri sunt avertizați că Femeia trebuie privită ca o poartă enigmatică, "deschisă spre un miracol floral", că la ea trebuie să te gândești ca "la icoana gingășiei / în ipostaza sa / de evanescent sublim", că atunci când rostești cuvântul Femeie trebuie "să ai în vedere-un mister cu rădăcini adânci,/ cumplit ferecat,/ aidoma vieții/ ce-o bănuim/ pulsând în eter/ și-n nesfârșirea cerului de august,/ generos înstelat". ("Dacă nu se întâmplă aşa...") Cei treceți de prima tinerețe se vor convinge, o dată mai mult, că "Așa rândui, dară, Domnul : / Adam să rămână /un zmeu-teleleu, /iar Eva, /cât vrea Femeie / să fie, / rămână icoană / sublimă și vie!" ("Adam și Eva") și că trebuie ca "De șansa ti-a surâs / să ai parte de iubire, /învălit de patimi să simți c-ai fost iubit, / nu-ți pese de genunea ce îți pândește firea, /de veșnicii nu-ți pese, / nu-ți pese de nimic." ("Omul")

Meditațiile volumului, îmbrăcate în haina scumpă a metaforei, sunt grupate în câteva subcicluri, cu titluri sugestive, nu alese intenționat, așa cum mărturisea autorul, ci venite

parcă de la sine, din firescul celui care a scris această carte ca un "Modest omagiu generosului meu destin , pentru tezaurul fermecătoarelor dăruite mie Primăveri". "Adevăratele icoane", "Darul iubirii", "Divina lumină", "În umbra visului", "Magia surâsului", "Avertisment" sunt titlurile acestor subcicluri care se constituie într-un caleidoscop de sentimente ce probează convingerea poetului că adevarata iubire este cea fără jumătăți de măsură, este o stare de grație a ființei umane la care se ajunge foarte greu, dar care îi răsplătește pe cei îndrăzneți cu "Un dar, neapărat divin, / prin inefabilul, tulburătorul inedit, / un univers țesut din fir de vis și dor sublim, / un cântec să-l asculti la nesfârșit."

Întreaga viață, din tinerețea cea dintâi până la cea de acum, Domnul Profesor a rămas același cavaler desăvârșit, devotat ideilor și valorilor din care a izvorât o continuare în pag. urm.

continuare

gentilete neatinsă de trecerea anilor sau de răutătile vieții. Pasiunea cloicotitoare a vulcanului iubirii, împletită cu cavalerismul ce vine parcă din alt secol, ridică Femeia la rangul de "mister țesut din tainice enigme", de "Primăvară nesfărșită, grădină veșnic înflorită /...izvor de apă vie, - nmiresmată" ("Portret"), conferindu-i un fel de nemurire. Femeia adevărată "nu moare niciodată,/ ci,/ la timp potrivit se retrage un pic,/ în Paradis bunăoară /să se aranjeze, / ca o Eva ce este, /după tipic /- să-și clătească obrazul, ochii și firea/ cu rouă stelară/ și apoi,/ la fel de discret/ să-și reînnoiască/ convenitul atavic contract/ cu Nemurirea". ("O femeie adevărată")

Autorul este convins că Femeia constituie cheia întregiei vieți a bărbatului, că fără o Femeie alături viața unui bărbat nu poate fi împlinită pe de-a-ntregul, nu poate avea rostul pe care îl-a hărăzit Divinitatea. Ea este "Lumina, parcă, anume hărăzită/ să-i ticluiască vieții zbor înalt și rost" ("Portret"), dar, totodată, este o forță mistuitoare pentru sufletul celui care iubește și, de aceea, Femeia cântată și idolatrizată de poet trebuie să știe că

"Dacă iubitul însă te-a-nălțat/ la rang de trandafir sublim, extatic,/ și ai simțit cum treptele le urci spre Paradis,/ topește în el ca-ntr-un abis,/ precum un fulg de nea,/ cândva,/ ce pentru-o-clipă s-a oprit uimitor/ și a trăit,/ nebun de fericit,/ topindu-se pe geana ta." ("Avertisment")

Nota comună a întregii alcătuiri de "Meditații în cheie lirică asupra conceptului de femeie" este dorința de a repune în valoare sentimentul de iubire adevărată, pură și dezinteresată, sentiment în care domnul Profesor a investit întreaga viață, vrăjit de imaginea delicată, surâzătoare, sensibilă și incandescentă a Femeii, a unei Femei unice, care concentreză multitudinea de ipostaze ale frumuseștilor particulare.

Suntem bucuroși, noi cei din redacția revistei Plaiuri Săcelene, să recomandăm tuturor cititorilor noștri această recentă apariție editorială a domnului profesor Dimitrie Cazacu, prin care se completează o operă literară ce devine din ce în ce mai bogată și mai valoroasă ce stă mărturie uriașei disponibilități creative a unui autor cu care Săcelele se mândrește.

Horia Bârsan

PORTRET

Mister țesut din tainice enigme
lucrat de meșteri preadibaci
și dragostei robiți,
preanărăviți la scrierii de icoane
cu ochii galeși, triști, de dor împătimiți.

Lumină, parcă, anume hărăzită
să-i ticluiască vieții zbor înalt și rost
și Primăvară nesfărșită,
grădină veșnic înflorită;
în toamne, însă, reci,
neierătoare,
să-i fie sufletului adăpost.

Un dar, neapărat divin,
prin inefabilul, tulburătorul inedit,
un univers țesut din fir de vis și dor sublim
un cântec să-l ascultă la nesfărșit.

Izvor de apă vie, -nmiresmată,
cu limpezimi de prețios cleștar,
purtând în undă veselă, zglobie,
picuri eterni ai unui melos milenar.

Dimitrie D. Cazacu
(din volumul "Meditații în cheie lirică asupra conceptului de femeie")

GEORGE CĂLINESCU – OMUL EXCEPȚIONAL ȘI ARTISTUL DE GENIU

S-au împlinit în luna iunie 110 de ani de la nașterea unei personalități enciclopedice a culturii române – George Călinescu (1899-1965).

Ne-a fost dat nouă românilor să avem întotdeauna pe piscurile științei, artei și culturii titani, eroi care s-au jertfit și și-au însângerat mâna și sufletul deasupra unor hârtii șlefuite sau dure, care s-au sacrificat pentru generații întregi, spre a le face mintea mai ageră și traiul mai curat și mai bun. A trebuit să se nască un Eminescu, un Arghezi, un Blaga sau Bacovia sau un Sadoveanu pentru ca noi, oamenii de aici, să simțim ce înseamnă cu adevărat viața și moartea, iubirea și ura și, inevitabil, trebuie să mai apară și Cantemir, Hașdeu, Iorga sau Călinescu pentru ca noi, români, să avem exemple ilustre de oameni totali, adevărate enciclopedii, tipărite cu slove de aur luat din pământul ţării, pus în salbe strălucitoare și dat spre a fi purtat celor de azi, de mâine, de aici sau de peste tot.

Personalitate plurivalentă, cu rădăcini adânci în Renașterea italiană, Călinescu a dat opere fundamentale în toate domeniile de activitate.

Istoria literară îi datorează o operă unică, acel inegalabil monument plăsmuit cu trudă, migală și impresionantă exactitate, de care nimeni nu se poate dispensa și care este "Istoria literaturii române de la origini până în prezent" (1941).

Monografiile călinesciene, mai ales cele consacrate lui Mihai Eminescu și Ion Creangă, sunt modele ale genului. Se citesc și se recitesc cu interes și placere la orice vîrstă, ca un basm șlefuit de o minte aurită. Călinescu "avea deopotrivă pasiunea cunoașterii și pasiunea creației literare, aşadar cultivava cu aceeași vigoare ideile și imaginile." (Alex. Philippide)

Creația literară propriu-zisă începe cu romanele "Cartea Nunții" (1933) și "Enigma Otiliei" (1938) și ajunge la "Bielul Ioanide" și "Scrinul Negru", nu înainte de a fi parcurs un drum pe care să scrie "... sau calea neturburată" și volumele de impresii din călătoriile sale peste hotare. Acestea trebuie neapărat să li se alăture nenumăratele articole cu diverse profiluri: literatură, viață cotidiană, acele minunate pagini din "Cronica mizantropului" sau inegalabilele pagini din "Cronici ale optimistului", publicate în "Contemporanul". La toate acestea nu trebuie să uităm a adăuga și poezile călinesciene care reprezintă marea sa pasiune pentru strălucirea versului, muncă cu care a început și a încheiat atât de frâmântatul său drum literar, preocupare căreia i-a rămas credincios întreaga viață.

Activitatea sa beletristică, materializată prin multidudinea speciilor și genurilor literare abordate, cât și cea pe planul științei literaturii, au scos în relief calitatea supremă a personalității sale, conturată prin năzuința spre totalitate și sinteză, dându-ne posibilitatea să vorbim despre Călinescu ca scriitor total.

Critic și istoric literar, cercetător pasionat al folclorului, biograf, autor al unor cărți de călătorie și cronicar în sensul cel mai elevat al cuvântului, când pesimist, când optimist, exeget al literaturii universale, teoretician al romanului, prozator enciclopedic și polivalent și în primul rând romancier, comparat cu Stendhal, Balzac, Tolstoi sau Zola, dramaturg subtil, poet rafinat și intelectual de o ținută exemplară, George Călinescu a dăruiat culturii românești și universale lucrări nemuritoare, pilde pentru contemporaneitate și viitorime.

Despre profesorul Călinescu s-au scris pagini nenumărate, pline de recunoștință din partea acestora care au avut norocul de a-l avea îndrumător și părinte în dificila taină de descifrare a drumului către carte. Prelegerile ținute, adevărate incursiuni în istoria culturii și civilizației universale, erau prilejuri

unice de mare destindere și de severă contemplare, bucurii rare întâlnite, în care se îmbină armonios plăcerea de a avea în față un om deosebit și, în același timp, un cărturar dispus în orice moment să ofere cele mai complicate și mai diverse formule de rezolvare științifică a unui fenomen literar. În cadrul Institutului de Istorie Literară și Folclor, pe care l-a condus timp de peste 15 ani, Călinescu a creat o adevărată școală de specialiști, cercetători de prim rang. A imprimat aici un stil deosebit de muncă, de adevărată cercetare științifică, discutând și propunând teme, contribuind la realizarea și valorificarea lor. Deviza sa: "Literatura nu poate fi servită decât prin cercetare riguroasă, realizată în spirit critic, prin confruntarea cu valorile cele mai de seamă ale culturii umane, în stil elevat", s-a realizat cu prisosință.

George Călinescu și-a uimit contemporanii prin suprema calitate de a fi mereu altul, mereu altfel, dar întotdeauna el însuși, rămânând în esență o personalitate tipic românească, de o structură unică. Pildă supremă și îndrumător ideal, pasionat de cultură, cetățean model, profesor eminent și artist de o fantastică originalitate, spirit universal și enciclopedic, el a fost și va rămâne întotdeauna un miracol care a dominat o întreagă cultură românească, într-o perioadă plină de confruntări literare, de căutări și nestatornicii. A păsit mândru și încrezător peste opreliști ivite sau întâmplătoare și a triumfat ca un rege dac într-o bătălie pentru apărarea gliei stăbune.

Ceea ce ne-a rămas de la el, o piramidă șlefuită în zile și nopți de neliniști, clădită în mii și mii de foi scrise cu sudoarea frunji și a sufletului, "un bulgăre de aur" scos și modelat din praful arhivelor tocite de vreme, reprezentă încă una din mari bogății spirituale cu care națiunea română poate să-și facă drum spre gloria universală. Si nu întâmplător, poate, George Călinescu a scris atât de frumos despre cel mai mare poet român – Mihai Eminescu. Un titan a încinat imn de glorie unui geniu și amândoi s-au contopit într-o simfonie fantastică, cântată într-un concert al nemuririi.

Sobru și jovial, fulger și lacrimă de lumină, nor de furtună și curcubeu de dragoste și de vise, Călinescu a fost și n-a fost, a plâns și a râs din nimic și pentru nimic, din tot și pentru tot, a plutit pe coroane fermecate și a sfârâmat ziduri sfinte sau păgâne, pline de cătuni, de raze, de iluzii fantastice sau de trăiri însășimântătoare.

Cei care l-au văzut și i-au simțit înima, mâna, privirea prind și acum din haos și lumină ecoul dur, bland, celest și pământean în același timp al unui sunet care începe cu "Eram bărbatul care ...", care a fost, este și va fi cât timp oamenii vor iubi dreptatea și adevărul, poezia și frumosul, vor povesti din Creangă și vor cânta cu glasul și cu inima versuri din Eminescu.

Prin aceste rânduri aducem un omagiu aceluia care, râzând și plângând, a încinat geniului poeziei românești temelii de piatră, sub un tei plin de flori, cu ploi, cu senin și cu vise.

Călinescu a devenit un simbol care confirmă cele afirmate de el însuși: "Oamenii exceptiionali sunt plini de surpize și au întotdeauna o necunoscută".

Poate fi situat alături de B.P. Hașdeu și Nicolae Iorga în ce privește marea lui capacitate de cărturar, de artist, de scriitor, alături deci de două genii ale neamului nostru, pe care-i recunoaște toată lumea. Cele afirmate de Călinescu în "Istoria literaturii române .." despre Nicolae Iorga, se potrivesc integral autorului lor: "Foarte sentimental, el e incapabil de ură... Sufletul lui funcționează prin explozii de sentimente cu acea fericită notă care aduce iertarea tuturor instabilităților."

Pagina tinerilor

CUM IMI IMAGINEZ CETĂȚEANUL EUROPEAN AL VIITORULUI?

Se aude sunând un clopoțel. La auzul acestuia toți copiii ies din clase și îmbulzindu-se, caută să găsească cât mai repede ușa de ieșire. Toți râd, se împing, sar unul în spatele celuilalt, bucuroși că s-a mai terminat încă o zi de școală. Însă eu sunt mai liniștită ca de obicei. Oare de ce? Parcă ceva mă trage înapoi în clasă la ora de istorie, care de fapt tocmai s-a terminat. În minte îmi răsună vocea profesorului de istorie care ne povestește câteva din evenimentele ce s-au petrecut în Europa...

Încă din clasa a IV-a am învățat despre istoria omului, despre cum au trăit oamenii în epociile primare, și anume epoca de piatră. Desigur, dacă stăm să ne gândim, nu a fost deloc ușor traiul pe Pământ în acea vreme, singura ocupație a omului fiind să caute hrana în fiecare zi.

Un lucru impresionant, la care stau câteodata și mă gândesc, este faptul că omul, pornind de la primitivism a descoperit din ce în ce mai multe lucruri care i-au făcut viața mai usoară și mult mai confortabilă.

Din punctul meu de vedere, omul se asemănă cu un copac. El pleacă de la rădăcină, la început fiind mic și neajutorat, apoi crește, devenind din ce în ce mai mare, dezvoltându-și crengile, înflorind și ofilindu-se mai apoi.

Cu trecerea fiecărei epoci s-au descoperit tot mai multe lucruri, ajungându-se la tehnologia de astăzi, fără de care ne-ar fi foarte greu în viața de zi cu zi. Și cum omul a vrut să știe tot ce ține de Pământ și de viață, a explorat fiecare colțisor al lumii, a călătorit pe fiecare mare, pe fiecare ocean, dar cum totuși parcă nu era de ajuns, acesta a călătorit chiar și pe lună.

Europa în care trăim noi astăzi este încărcată de istorie. Cu toții am trecut prin lungi și grele război, lăsând în urma noastră gloria și înfrângerea în același timp. De nenumărate ori s-au schimbat granițele țărilor pe această hartă.

Cu toții am dus lupte mai grele sau mai usoare; ne-am ajutat la greu și în același timp ne-am declarat război; ne-am vazut eroii murind și în același timp i-am avut lângă noi în fiecare război.

Acei ani au trecut, războaiele la fel, iar noi am hotărât să trăim ca frații, în pace, în această "mică" "Europă" a noastră. Odată cu revoluția anticomunistă, România a început să se adapteze mai bine Europei, încercând să se integreze mai bine în Europa, începând să aibă din ce în ce mai multe legături, ajutându-se reciproc cu celelalte țări europene. Ca urmare, la 1 Ianuarie 2007, România a aderat la Uniunea Europeană, aducând multe schimbări

în țară, majoritatea fiind schimbări în bine. De doi ani ne-am supus normelor europene, pe care și astăzi ne străduim să le respectăm. Aș vrea să sper că odată cu aderarea la Uniunea Europeană, cetățeanul român va fi mai respectuos și mult mai responsabil pentru ceea ce face, aşa cum fac cetățenii europeni din alte țări mai dezvoltate ca noi. Cu toate că suntem la începutul drumului spre o viață mai bună, încă nu arătam un început sigur, promițător, dar sper că odată vom arăta lumii că putem mai mult decât am arătat până acum, că vom ajunge la nivelul celor mai cunoscute țări din Europa, că vom fi una din cele mai respectate țări.

Europa diferă de la o țară la alta. Fiecare țară își are politica, cultura, obiceiurile sale. Fiecare țară este renumită pentru ceva anume; pentru personalități, turism, peisaje pitorești, sau multe alte lucruri care le-au făcut cunoscute. Spre exemplu, România este vizitată pentru peisajele minunate ascunse printre munți, dar mai ales datorită faimoasei povești a lui Dracula, care a adus popularitate României, aceasta fiind vizitată anual de milioane de turiști.

Nu am călătorit niciodată prin alte țări și nu am cunoscut alți oameni de altă naționalitate. Nu știu obiceiurile din fiecare țară, nu știu felul oamenilor de a trăi, nu cunosc cultura lor, nu cunosc tradițiile lor, însă știu că toți suntem la fel. Poate că nu toți ajutăm pe cineva în dificultate, dar toți suntem mișcați de povestea acestui cineva. Poate că nu tuturor ne plac aventurile, dar cu toții vrem să descoperim ceva nou în fiecare zi. Poate că unora nu le plac poveștile spuse de alții, dar cu toții avem propria noastră poveste ce am vrea să fie ascultată de toată lumea.

Eu îmi imaginez cetățeanul european în viitor ca fiind mai preocupat de propria viață, vrând să descopere în fiecare zi ceva nou. Încerc să sper că cetățeanul viitorului va fi mai plin de respect față de alții oameni și mai ales față de planetă. În viitor, omul va gândi pe cont propriu, încercând să facă mai mult pentru el și familia sa, ajutându-i mai puțin pe cei din jurul său. Cu siguranță se va concentra mai mult pe cariera sa, ocupându-se în același timp de familia sa și gândindu-se ce va pune pe masă copiilor săi în ziua de mâine. De asemenea, eu văd cetățeanul european al viitorului cheltuind mai puțin ca până acum, făcând mari economii, cumpărând doar strictul necesar, gândindu-se de două ori înainte de a cumpăra ceva.

Aș vrea ca în viitor să fie mai puține infracțiuni și mai multă dreptate, mai puține nenorociri cauzate de mâna

continuare în pag. urm.

Pagina tinerilor

continuare

omului, aş vrea ca oamenii să fie corecți, să protejeze mediul în care trăiesc și să nu mai provoace suferință altor oameni, să-și dea seama că în razboiurile au murit în chinuri nenumărați oameni, doar pentru ca noi să avem ceea ce ei și-au dorit și nu au avut, și anume ceea ce numim noi astazi: LIBERTATE!

Aceste cuvinte scrise mai sus sunt doar părerile mele

despre cetățeanul european al viitorului și cam ce aş vrea eu să se întâmpile în Europa, dar aceste cuvinte nu pot spune cu exactitate dacă aşa va fi, deoarece lumea se schimbă cu fiecare minut care trece. Dar totuși să sperăm că va fi mai bine în viitor decât este acum. Vorba proverbului românesc: " Om trăi și om vedea ".

**Ioana Trif, clasa a X-a B
Liceul teoretic „George Moroianu”**

CUM ÎMI IMAGINEZ CETĂȚEANUL EUROPEAN AL VIITORULUI

"A îndrăzni să cunoști, sau a îndrăzni să te cunoști, înseamnă în primul rând a-ți permite libertatea de a accepta un gând nou, de a accepta că imposibilul de ieri poate deveni astăzi posibil, acesta fiind de fapt și adevaratul sens al creației: libertatea de a te depăși în fiecare clipă.

A accepta că poți învinge spațiul rămânând doar Aici, și că poți învinge, de asemenea, timpul, rămânând doar Acum, înseamnă a trăi cu adevarat clipa, devenită pentru tine, Aici și Acum-Eternitate." (Voltaire)

Pentru mine viața fără energie pozitivă este ca oceanul fără valuri. Viața fără speranță este ca un pescăruș fără aripi. Viața fără bucurie este ca surfingul fără sunet. Când te află în ocean, este important să știi cum să procedezi în cazul în care ești prins de un curent puternic. Este esențial să nu încerci să te împotrivești ci să aștepți să se termine, căci nu durează la nesfârșit. Apoi trebuie să văslești spre țărm.

De aceea, pentru a deveni cetăteni europeni mai buni, trebuie să nu ne pierdem niciodată speranța! Aceasta trebuie să rămână mereu vie, asemenei unui foc care nu se stinge niciodată. Dar când m-am gândit la viața efemeră a unui om, mi-am amintit de vultur, o pasare formidabilă care ajunge asemenei omului la un moment de cotitură în viață.

La fel ca și omul, vulturul poate atinge vîrsta de 70-80 de ani, dar ca să ajungă la acest punct, vulturul trebuie să ia o decizie grea. Pe la 40 de ani, unghiile sale lungi și flexibile nu mai sunt capabile să-i care prada, ciocul lung și ascuțit își se-ncovoiaie, iar aripile-i grele și îmbătrânite, de ani și de grosimea penelor, îi înfrânează și

nădușesc mușchii pieptului, îngreunându-i astfel zborul.

Și atunci, vulturul are doar două posibilități: să moară sau să treacă printr-un proces de transformare timp de 150 de zile. Proces în care vulturul trebuie să zboare pe un vârf de munte și să-și lovească ciocul până se rupe, apoi să-și smulgă unghiile cu ciocul cel nou și în cele din urmă, după ce-i cresc unghiile să-și smulgă penele îmbătrânite și să aștepte să-i crească altele noi. Iar după 5 luni, vulturul își reia famosul zbor pentru care a fost creat și pentru care trăiește încă 30 de ani.

Eu am asociat vulturul cu omul, deoarece asemenei lui, avem nevoie de schimbare – cetățenii europeni ai viitorului au nevoie de schimbare!

De cele mai multe ori, ca să suparaviețuim trebuie să trecem printr-un astfel de proces.

Câteodată trebuie să renunțăm la trecut. Numai eliberându-ne de prejudecăți, vom putea profita de prezent și de ceea ce ne rezervă viitorul. Ei bine, dacă pentru a ajunge undeva e nevoie de muncă, de o voință de nezdruncinat și de credință în ceea ce îi-ai propus, și în cazul cetățeanului european este nevoie de o astfel de conduită.

De cele mai multe ori, cetățeanul european se concentrează asupra lipsurilor, și nu asupra rezolvării lor. Am observat că actualii cetăteni europeni ajung să aprecieze o persoană numai după ce o pierd. Iar acest aspect este unul negativ pentru societate. Schimbându-ne perspectiva asupra lumii, nu vom mai lua totul de la sine înțeles, și vom încerca să dăm un sens tainic existenței noastre, lăsând în urmă nu un nume mare și un renume

continuare in pag. urm.

Pagina tinerilor

continuare

bun, care ulterior să le amintească oamenilor de ceea ce am fost cu adevărat! Eu îmi imaginez adesea, ce minunat ar fi cetățeanul european dacă ar putea ierta. Uitându-mă în urma mea văd divorțuri, copii care suferă în urma eșecului părinților în căsnicie, familii destrămate, și mă gândesc că totul ar putea fi atât de simplu...!

Când eram mică exista o poveste despre iertare care mă fascina: 2 prieteni traversau un deșert și după o scurtă perioadă de timp s-au certat, iar unul l-a plesnit pe celălalt. A doua zi, cel lovit a scris cu degetul pe nisip fapta acestuia. După câteva zile a apărut o situație limită, iar prietenul care l-a plesnit, de data aceasta i-a salvat viața! Imediat după aceasta, prietenul lezat s-a întrebat spre prima stâncă ieșită în cale, și acolo a trecut fapta prietenului său încrustând în stâncă. După câteva minute, cel care l-a lovit și mai târziu i-a salvat viața, l-a întrebat de ce a scris ce a făcut el pe nisip și apoi pe stâncă! Acesta i-a spus că fapta cea rea a fost trecută pe nisip pentru a fi spulberată de vânt și pentru a-l putea ierta pentru că urma nu se mai vede. Dar faptul că i-a salvat viața a fost trecut pe stâncă pentru a dăinui pentru totdeauna. Fapta lui urma să rămână veșnic scrisă în inima acestuia, ulterior promițându-și unul altuia că nimic nu-i va mai despărți vreodată! Această istorioară mă face să-mi dau seama de importanța iertării și a încercării de a uita greșeala celuilalt, care ne este prieten dar din cauza faptului că nu este totuși perfect, a greșit! Urmând acestei povestiri, mi-ar plăcea ca cetățeanul European să poată ierta în viitor cu mai multă ușurință și să poată găsi, asemeni unui arheolog, comoara ascunsă, tăinuită, care se află pe fundul unui ocean. Această comoară este iubirea... Întotdeauna vom reuși când știm ce facem, însă cel mai bun lucru pe care ar trebui să îl facem ar fi să ne desăvârşim în iubire.

Ca cetățean european n-aș vrea să uit niciodată că "taina existenței umane nu constă în a trăi ci în a ști pentru cine sau pentru ce trăiești!" Succesul înseamnă să obții ceea ce îți dorești iar fericirea să îți placă ceea ce ai obținut. Trebuie să te bucuri de viață, nu să te gândești că o să trăiești... asta ar putea fi gândirea viitorilor cetățeni europeni. În viziunea mea, viitorul cetățean european are puterea de a accepta sănătatea și boala, bogăția și sclavia. Putem să fim noi cei care controlăm aceste lucruri, și aceasta cu putere de la Dumnezeu care nu ne dă

niciodată nimic peste puterile noastre. Și de multe ori nimic din ceea ce este bun nu este un miracol, nimic din ceea ce iubim nu este un vis, imaginea este un vis, dar frumusețea este reală iar cetățeanul european va ieși întotdeauna în câștig dacă va ști să le transmită altora ceea ce simte cu adevărat și ceea ce este demn pentru un om adevărat.

Să nu uităm și de succes...

Succesul odată obținut, nu e garantat pentru totdeauna, ci trebuie eforturi pentru a-l păstra, dar nu întărit de mari încât să nu te mai bucuri de roadele lui. Fiecare persoană are propriul etalon pentru succes, însă, orice ar fi nu ar trebui măsurat doar prin prisma reușitei pe plan material. Persoanele care reușesc cu adevărat în viață sunt cele care ajung la un echilibru între prosperitatea financiară și relațiile excelente cu familia, prietenii și colegii, acești oameni având grija atât de corpul, cât și de psihicul lor. Eu cred că succesul nu se limitează la a avea, ci înseamnă și să ne facem unele plăceri și să trăim bucuria de a face ceva pentru alții.

Pentru mine, viitorul cetățean european cultivă calități precum răbdarea, stăruința, hărcia, talentul, deoarece doar așa se va putea afirma. Ceea ce mai știu este că fiecare cetățean European are un vis, singura diferență este că unii se luptă și perseveră în a-și îndeplini visul, cu orice risc, iar alții pur și simplu își ignoră visele de teamă să nu piardă ceea ce au. Trebuie să nu lăsăm temerile să ne distrugă visele! Și să lăsăm credința, care este aşteptarea sigură a lucrurilor nevăzute, să-și pună amprenta în viața noastră alături de o speranță de nezdruncinat!

„Nimic nu e mai lung decât timpul, pentru că el e măsura veșniciei; nimic nu-i mai scurt, pentru că ne lipsește când avem ceva de înfăptuit; nimic nu-i mai încet pentru cine gustă plăcerile; se întinde la nesfârșit în mare, se împarte la nesfârșit în mic; nimeni nu ține seama de dânsul și tuturor le pare rău de pierderea lui; nimic nu se face fără dânsul; aruncă în uitare tot ce nu e vrednic să rămână și faptele înalte le face nemuritoare.

Care e lucrul pe care îl primești fără să mulțumești, de care te bucuri fără să știi cum, pe care îl dai altora când nu știi unde ai ajuns și pe care îl pierzi fără să-ți dai seama? VIAȚA.” („Zadig sau destinul” – Voltaire)

"COPII DESCOPERĂ TRADIȚIILE PRIN DESEN" - O MODALITATE DE PROMOVARE A PATRIMONIULUI MUZEAL ÎN RÂNDUL COPIILOR

Încă din anul 2001 Muzeul de Etnografie Brașov desfășoară o serie de activități pedagogice prin care copii de vârstă școlară și nu numai au ocazia să se familiarizeze cu patrimoniul cultural etnografic, cu lumea rurală și cu mesajul pe care aceasta îl transmite. Este vorba despre activități care se derulează sub aspect teoretic și practic pe mai multe direcții tematice: atelier de pictură pe sticlă, atelier de modelare a lutului, atelier de creștări în lemn, atelier de încondeiere a ouălor, atelier de țesut, atelier de confectionat păpuși, atelier de desen. Despre acest ultim atelier doresc să prezint mai multe detalii în articolul de față.

Ideea desfășurării acestui tip de activitate pedagogică în mod regulat a venit o dată cu ghidajele diferențiate pe care le-am făcut încă din anul 2001 atât la sediul din Brașov cât și la Muzeul Etnografic Săcele. Pornind de la ideea că muzeul nostru este deținătorul unui patrimoniu cultural etnografic însemnat ne-am gândit că transmiterea informațiilor legate de acesta la nivelul de percepție și capacitate de interpretare a copiilor de vârstă școlară se poate realiza într-un mod util și placut prin organizarea unui atelier aplicativ numit „Copiii descoperă tradițiile prin desen”.

Atelierul s-a desfășurat în cadrul expozițiilor de la Brașov și Săcele unde elevii au realizat mai multe desene pe teme etnografice și muzeograful coordonator le-a oferit informațiile cu specific etnografic într-un limbaj accesibil, fixarea și aprofundarea lor realizându-se mai ușor prin desenele frumos creionate și colorate de mâinile îndemânatice ale acestor copii.

Ei au conștientizat apartenența obiectelor desenate la patrimoniul cultural local și național și au ales modele tematice

precum poarta mocănească, costume populare românești și ceangăiești, mobilier tradițional, războiul de țesut, unelte, instalații tehnice țărănești etc.

Un aspect interesant este faptul că unii elevi români, pe lângă desenul propriu-zis, au ales să confectioneze câte o mască având drept model pe cea purtată de personajul numit „kuka” în cadrul obiceiului „Jocul Borița” specific maghiarilor din zona etnografică Săcele.

Pe parcursul anului școlar 2006-2007 copii de la școlile generale nr. 6, 9, 11, 19, 30, Liceul de Artă din Brașov și Școala

generală nr. 4 Săcele au realizat mai multe desene dintre care 70 au fost analizate de o comisie alcătuită în scopul premierii celor mai reușite dintre acestea. S-au acordat două note având în vedere două criterii: tematica aleasă și aspectul artistic. Membrii comisiei au fost următorii: doamna Veronica Bodea, critic de artă, domnul Arpad Bartha, actual director la Muzeul de Artă Brașov, doamna Aurelia Stoie, artist plastic, doamna dr. Ligia Fulga, director la Muzeul de Etnografie Brașov și doamna Gabriela Chiru, șef secție la același muzeu.

Comisia a stabilit drept câștigător pe elevul Acsente George de la Școala generală nr. 4 din Săcele, cu lucrarea „Poarta mocănească”, ținând cont și de motivația pentru care el a ales să deseneze acel obiect:

„Umblând pe frumoasele meleaguri săcelene am fost impresionat de măiestria populară cu care meșterii populari au realizat tradiționalele porți mocănești din lemn masiv combinat cu elemente de arhitectură din vremea înaintașilor noștri. Singurul loc unde aceste deosebite obiecte de patrimoniu sunt păstrate pentru ca noi, tinerii, să cunoaștem viața strămoșilor noștri este Muzeul Etnografic Săcele. Aici mi-am dezvoltat cunoștințele despre orașul meu participând la un curs de artă plastică. Îndrumat de doamna profesoră Minodora Duru am realizat un desen inspirat după o machetă din muzeu, reprezentând o tradițională poartă mocănească, fiind după părere mea cel mai reprezentativ obiect al mocanilor săceleni, de aceea l-am ales ca fiind obiectul meu preferat. Motivele alegerii porții sunt mai multe, însă cel mai important este faptul că în familia mea există la tatăl său care a muncit mult pentru a o realiza. În urmă cu ceva timp ea și-a înlocuit poarta, însă nu cu una de fier ci cu una realizată după modelul celei vechi, cu toate că aceasta a fost mult mai costisitoare decât este o poartă de fier. Nașa mi-a spus

continuare in pag. urm.

Pagina tinerilor

continuare

că porțile mocănești nu au o inestimabilă valoare materială dar sunt de neprețuit din punct de vedere spiritual și că orice mocan adevărat ține enorm la o asemenea poartă, la tradițiile și obiceiurile mocănești.”

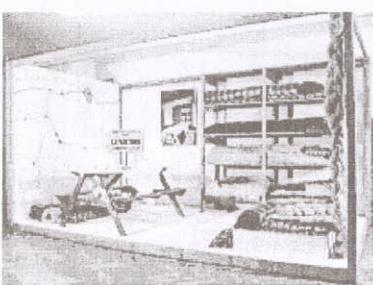

Pe „podium” au urcat, în această ordine, Stroie Diana de la Liceul de Artă Brașov și Bobaiță Iulia de la aceeași școală cu câștigătorul.

În afară de această „competiție”, toate lucrările elevilor au făcut parte din expoziția „Obiectul meu preferat. Exponatele muzeului în desenele copiilor” organizată la Muzeul de Etnografie Brașov și vernisată la 1 iunie 2007 cu ocazia Zilei Internaționale a Copilului.

Tot ca o formă de recompensare a participării lor la activitățile pedagogice organizate de muzeul nostru, aproximativ 100 elevi au fost, împreună cu personalul de specialitate al muzeului și cu profesorii îndrumători, într-o excursie la Complexul de instalații tradiționale „Lisa. La Vâltori” și la Mănăstirea Constantin Brâncoveanu de la Sâmbăta de Sus.

Doresc să menționez ca la Săcele avem o foarte bună colaborare cu Școala Generală nr. 4 și în special cu domnișoara Minodora Duru.

De-a lungul timpului, în perioada 2004 – 2009, prin salile „micuțului și încântătorului muzeu din Săcele” – așa a fost descris Muzeul Etnografic Săcele în broșura oficială a International Committee of Museums of Ethnography (ICME) cu ocazia nominalizării acestuia în concursul European Museum of the Year Awards (EMYA) 2005 – copiii au desenat, îndrumați cu pasiune de Minodora Duru, piese muzeale din sălile de expoziție și au fost ajutați să înțeleagă, prin explicații și ghidaje la fața locului, însemnatatea patrimoniului cultural local, atât cel material cât și cel imaterial. De la momentul în care m-am hotărât să scriu acest articol a trecut ceva vreme și referirile sunt la activități desfășurate mai demult, însă tipul de activitate pedagogică extracurriculară pe care am intitulat-o sugestiv „Copiii descoperă tradițiile prin desen” a continuat și în 2009 și nu voi renunța la ideea utilizării serviciilor de ghidaj și îndrumare corroborate cu îndrumarea de specialitate a profesorului de desen în ceea ce se cheamă pedagogie muzeală.

Invit și pe această cale toate cadrele didactice din Săcele să conștientizeze cât de facil este să utilizeze muzeul și serviciile oferite de personalul de specialitate al acestuia drept sursă complementară de educație.

În sprijinul celor afirmate în paragraful de mai sus vă invit să consultați și www.etnobrasov.ro, secțiunea „muzeul pedagogic” și să nu ezitați să luați legătura la Săcele cu domnișoara muzeograf Petronela Găitan

muzeograf **Tristan Buga**

Pagina tinerilor

ARTĂ ȘI SPECTACOL

Deși viața culturală a Săcelelor este, vorba lui Caragiale, sublimă, cele cîteva manifestări sporadice ori ocazionale susținute de trupa folclorică coordonată de d-l Gheorghe Debu, trupa de dansuri moderne de la Clubul Elevilor îndrumată de Anca Popușoaia, ori eforturile profesorilor din școlile săcelene în diferite activități extracurriculare dovedesc că există o pepinieră promițătoare și un interes real pentru astfel de manifestări.

La inițiativa lăudabilă a Școlii Generale nr. 22 din Brașov, în colaborare cu Primăria mun. Brașov, Consiliul Local și Teatrul Dramatic, sponsorii și alte instituții media în data 24 mai pe parcursul maraton de 8 ore, a avut loc cea de-a doua ediție a *Festivalului Național de Dramaturgie* pentru elevi intitulat „Zîmbet de copil”.

Cu o participare bogată, 20 de trupe din diverse județe ale țării, festivalul s-a dovedit a fi un succes remarcabil pentru activitățile de tip extracurricular. Profesori cu vocație și elevii lor talentați au alocat din timpul liber pentru a participa și a concura la nivel de profesioniști... amatori.

Festivalul a avut un plus de prestanță prin prezența unui juru format din profesioniști de marcă, din care nominalizăm pe d-na Viorica Geantă Chelbea, actriță, și d-l Mihai Ignat, dramaturg, premiat la Gala Uniter pentru cel mai bun scenariu dramatic.

Trupa de teatru „Mirage” de la Liceul Teoretic „George Moroianu” Săcele a obținut un merituos loc II. În egală măsură a primit premiul pentru cea mai bună coregrafie și cea mai bună ilustrație muzicală. Iată de ce Liceul Teoretic „George Moroianu” are, folosind încă o dată superlativul, cea mai bună echipă de teatru din județ. Ca și anul trecut de fapt, cînd a cîștigat locul I. De data aceasta primul loc a fost adjudecat de trupa de teatru din Cârța, jud. Sibiu, iar premiul special al juriului de o trupă din Constanța.

„Mirage” a jucat o frumoasă „Poveste în oglindă” în adaptarea dramatică a lui Nicolae Munteanu, după un text de Mircea Moț. Laurii îi aparțin regizorului, d-na prof. Tatiana Benga, coregrafiei și ilustrației muzicale alese de elevele Andreea Boriceanu și Adelina Stîrliciu, dar și celorlați actori în devenire, în număr total de 16. Copii talentați din clasele a

VII-a A, VIII-a și a V-a A.

E bine ca săcelenii să-i cunoască: Oana Marica, Alexandru Șipoș, Ștefania Boca, Adelina Stîrliciu, Andreea Boriceanu, Mihaela Dariciuc, Maria Teodora Benga, George Turcuț, Bogdan Brînzei, Alexandra Cazan, Daniela Duma, Ana Maria Hristea, Gabriel Barbu, Veronica Guzu, Mihai Csere, Cristian Munteanu.

Rezultatele deosebite sunt efectul a zecilor de ore de pregătire suplimentară, făcută din pasiune și plătită doar cu zîmbetele de bucurie ale copiilor victorioși. Dacă s-ar găsi acei Meceni care să motiveze și finanțeze aceste eforturi ale elevilor săceleni, baremi prinț-un premiu la sfîrșit de an școlar, ar exista o motivație în plus. Oamenii de afaceri preferă însă a sponsoriza minciunile din campaniile electorale,

să aducă vreo divă platinată cu minijup care să ia sute de euro pentru trei melodii, să plătească arbitrii fotbalului românesc atât de performanți, sau alte manifestări similare de o importanță incomensurabilă pentru educația culturală a tinerei generații.

În ciuda etichetei afișate de unele școli brașovene în diverse ocazii, prestația acestora să fie remarcată și prin rezultate modeste (doar școala organizatoare a prins un loc III), fie prin neparticipare (probabil le e frică de concurență). Trupa „Mirage” rămâne cea mai bună din județul Brașov. Iar în Săcele singura cu rezultate recunoscute oficial.

Similar s-a întîmplat la olimpiada de istorie, unde liceul săcelean a luat locul I pe județ, iar la faza națională eleva Șpăiu Gabriela, care a reprezentat cu cinste școala, a ieșit înaintea reprezentatului de la Colegiul Național „Andrei Șaguna”. Sunt exemple elocvente. De multe ori există prejudecata că doar la școlile cu renume din Brașov se obțin rezultate.

Liceul Teoretic „George Moroianu” convinge și la acest capitol că este o școală serioasă, unde elevii pot obține rezultate meritorii dacă vor să se implice, pentru că au profesori cu vocație pentru care rezultatele nu sunt vorbe, ci fapte.

Prof. Nicolae Munteanu

CONSIDERAȚII GENERALE DESPRE TURISMUL SĂCELEAN

Este un lucru îmbucurător să vedem că turismul săceleean începe cu pași timizi să se dezvolte, o primă dovdă fiind indicatoarele turistice amplasate la intrarea în localitate. Nu trebuie să uităm că Săcelele are o tradiție în acest domeniu. Este indiscutabil că localitatea noastră oferă un potențial turistic bogat și variat în obiective turistice naturale. Foarte important de menționat este și faptul că orașul noastră ocupă locul al II-lea după Iași ca număr de lăcașuri de cult, respectiv 15 biserici. Muzeul, casa memorială, troițele și monumentele istorice contribuie și ele la diversificarea atracțiilor turistice din această zonă. Cadrul natural prin pădurile cu brad care asigură liniștea, răcoarea și aerul curat atât de mult căutat de turistul secolului al XXI-lea, pot fi găsite în acest colț de rai. Modernizarea părtiilor de schi existente și extinderea drumețiilor montane prin trasee turistice dar și practicarea spoturilor de iarnă ar contribui la dezvoltarea mai accentuată a turismului. Este de lăudat că apar și agenții de turism care lipseau cu desăvârșire la noi. Realizarea de sejururi turistice, sub forma de pachete de servicii turistice de 5-7 zile cu serviciile de bază: cazare, masă, transport, agrement și drumeții montane, toate acestea la prețuri accesibile și servicii de calitate, ar contribui la sporirea circulației turistice în localitate atât a turiștilor din țară cât și a celor străini. Pentru aceasta este nevoie de un marketing solid, o promovare accentuată atât prin internet cât și prin publicarea de materiale informative cu privire la cunoașterea din punct de vedere turistic a localității, în perspectiva dezvoltării turistice durabile în această zonă.

Este binevenită inițiativa administrației locale privind colectarea și depozitarea deșeurilor din categoria echipamentelor electrice și electronice, populația fiind obligată de a depozita în spații și containere special amenajate pentru aceste deșeuri.

Turismul ecologic presupune desfășurarea întregii activități economice, nu numai a celei turistice într-un mediu ambient, curat, nealterat. Mediul înconjurător e considerat în prezent o prioritate pentru toate țările, o politică de stat, mai ales în țările aflate în Uniunea Europeană.

În primul rând restructurările economice și progresul tehnic, protecția mediului presupun urmărirea aspectelor calitative, de satisfacere a nevoilor, de bunăstarea populației, fără să afectăm moștenirea pentru generațiile viitoare, cu un comportament adecvat din partea agenților economici pentru o dezvoltare durabilă.

În al doilea rând turismul ecologic presupune un turism conștient atât la nivel individual cât și la cel de grup. De exemplu, o pădure are nevoie pentru a se refacă de 100-120 de ani. Pădurea trebuie să îndeplinească și anumite funcții. Prin funcția socială, ecologică, destinată recreerii, întreține o atmosferă curată prin

schimbul de substanță și energie cu mediul, prin fotosinteză consumă carbonul din CO₂, elibereză O₂, e factor de echilibru climatic, de atenuare a contrastelor, contribuind la circuitul unor elemente chimice: C, O₂, azot; contribuie la refacerea fizică și psihică a oamenilor. Pentru practicarea unui turism verde/ecologic este necesar să se implice un număr important de factori de decizie: În primul rând statul – prin politica sa de dezvoltare economică, prin elaborarea unor programe, planuri de dezvoltare durabilă, asigurând servicii de calitate; În al doilea rând reducerea exploatarii excesive, inadecvate a patrimoniului natural și cultural – antropic (realizat de mâna omului); Apoi statul este în măsură să intervină prin pârghii de ordin economic, reglementări juridice, legislative, financiar – bancare să impulsioneze preocupările pentru protecția mediului.

Și nu în ultimul rând lipsește într-o oarecare măsură implicarea administrației locale care să colaboreze cu specialiști din unitățile de cercetare, silvicultură, agenții de turism, de mediu, populația locală să fie convinsă, sensibilizată față de problematica mediului înconjurător.

Pentru unitățile turistice noi este nevoie de studii detaliate, de impact asupra mediului cu consecințele

activităților turistice, protecția resurselor naturale cu valențe turistice, mai ales datorită faptului că cea mai mare parte a peisajelor naturii sunt valori unice ce nu pot să fie restaurate și înlocuite. Practicarea turismului verde/ecologic presupune o modernizare a infrastructurii, a dezvoltării așezărilor rurale și urbane, pe principii durabile, să se utilizeze forme de energie neconvențională cu tehnici mai puțin poluante. În același timp este enevoie de un marketing eficient, de o bună cunoaștere a locurilor cu destinație turistică (Vf. Highișului, Babarunca, Valea Largă, Coasta Vie, Valea Cernatului, Bulnoc etc.), o dezvoltare macroeconomică eficientă, evitându-se supraexploatarea unor zone cu investiții de mare anvergură și de poluare a mediului. Rezultate în practicarea turismului ecologic se pot obține printr-o colaborare între diferite departamente: agricultură, silvicultură, gospodărirea apelor, amenajarea teritoriului. Teritoriul săceleean este variat disponând de resurse naturale diverse: 56 % păduri, 24 % pășuni și fânețe, 11 % teren arabil, 9 % restul. În plan local ar fi necesară o sistematizare, o zonare a aspectelor de protecție a naturii, a punctelor de interes istoric, cultural, prin colaborarea cu orașele și comunele apropiate în eforturile și investițiile pentru dezvoltarea unor zone turistice.

Toate aceste activități depind într-o pondere foarte mare de autoritățile locale, dacă doresc să dezvolte turismul în Săcele. Trebuie să facem tot ce este omenește posibil ca turiștii să nu fie nevoiți să meargă prin alte zone care să le ofere un cadru de recreere și de agrement mai atraktiv.

LA 50 DE ANI DE LA ABSOLVIREA PRIMEI PROMOTII DE LICEENI SACELENI

A trecut o jumătate de secol

O jumătate de secol de când, de pe poarta Școlii medii nr. 1 din Orașul nostru, își luau zborul spre a înfrunta Viața 29 de fete și flăcăi, săceleni în marea lor majoritate ori legați de Săcele prin voia sorții, ce răspândiți pe întregul rotund al Țării, ba și dincolo de hotarele ei, au dus în suflet, de-a lungul a 50 de ani, amintirea școlii în care au învățat, au sperat, au desprapat, au spus primul „te iubesc”, au învățat prețul prieteniei, al omeniei, al dăruirii.

Ei au dus mai departe o tradiție, căci școala în care se revăd astăzi este cea mai veche din cele Șapte sate, având începuturile încă în secolul al XVII-lea.

De la sfârșitul secolului al XIX-lea ea a funcționat ca școală primară cu clasele I – IV. Pe băncile ei au învățat an de an zeci de băieți și fete din Satulung, unii ajunsi adevarati luminatori ai poporului, precum Victor Jinga, Gheorghe Dragoș, Ion Tocitu, s.a.

După Mareea Unire școala își schimbă denumirea și statutul sub numele de „Școala Primară de Stat – Satulung”, iar din 1948, odată cu reforma învățământului, să devină „Școala elementară”, cu două secții, română și maghiară. Din anul 1955 devine „Școala medie mixta nr. 1” ca liceu de cultură generală cu clasele I – XI, cu secție română și maghiară, prima unitate școlară de prestigiu din zona Săcelelor.

In anul 1969, unitatea s-a mutat în actuala clădire, având trei niveluri cu 16 săli de clasă, laboratoare, bibliotecă.

In anul 1978 Liceul Teoretic este desființat prin „grija” autorităților de atunci, instituția devenind „Școala generală nr. 7”, având și treapta I de liceu, filială a UCECOM, cu profile: mecanică, prelucrarea lemnului, construcții și electrotehnica.

După evenimentele din decembrie 1989, un grup de profesori inimoși ai școlii și foști absolvenți au făcut demersuri pentru reînființarea liceului. Din 1990 fostul liceu teoretic reînființat primește numele ilustrului cărturar și diplomat George Moroianu (1870 – 1945), Rector al Academiei de Inalte Studii Comerciale și Industriale din

Cluj, cel supranumit de istoricul englez Setton Watson „un apostol al unirii tuturor românilor”.

De-a lungul celor peste 50 de ani de existență, de pe băncile acestei școli au plecat cu o solidă pregătire sute de absolvenți deveniți ingineri, economisti, medici, actori, profesori, tehnicieni. Au activat la catedră profesori de înaltă ținută intelectuală și academică precum: Alexandrina Elekes, Ana Șerbu, Rareș și Gabriela Marinescu, Atanasie Papacostea, Maria Burghela, Nicolae și Eliza Drăghici, Mihai Mircea, Georgeta Aldea, Florica Lupu, Maria Rener, Viorica Proca, Liviu Dărjan, Niculina Butu și alții..

Astăzi, la 50 de ani de când absolvenții primei promoții ai cursurilor liceale din Săcele au părăsit băncile școlii ne bucurăm de revederea lor, de faptul că nu au uitat de școala și de dascălii care le-au dat aripi și le mulțumim pentru că au fost și sunt un exemplu pentru toți cei ce le-

au urmat pe băncile acestei școli.

Le mulțumim pentru ceea ce au devenit, pentru ceea ce au realizat, pentru ceea ce au visat și au sperat...

Le mulțumim pentru că ne dau prilejul să-i cunoaștem, să le vorbim despre planurile de viitor ale școlii, despre visurile și

speranțele generațiilor de astăzi ale liceului...

Iată, pentru cei de astăzi și pentru cei de mâine, numele profesorilor și absolvenților de acum o jumătate de secol:

Profesori

- 1. Eleches Alexandrina
- † 2. Taraș Ioan
- † 3. Gheorghe Nicolae
- † 4. Guja Ioan
- 5. Marinescu Gabriela
- 6. Marinescu Rareș
- † 7. Papacostea Atanasie
- † 8. Popeea Ana
- † 9. Sorescu Boris
- † 10. Șerbu Ana
- † 11. Tocitu Ioan

continuare

Elevi

1. Ardeleanu Eugenia	20. Jinga Smaranda
2. Barbu Aurora	21. Mazăre Nicoleta
3. Băncila Gheorghe	†22. Modoran Ioan
4. Bobeș Constantin	23. Secăreanu Viorica
5. Baholteanu Viorica	24. Slobodnicu Maria
6. Bela Marcel	25. Stamate Nicolae
7. Brănaș Mihai	26. Stanciu Ana
8. Brătianu Georgeta	27. Stoian Cornelia
9. Bucelea Vasile	28. Tontsch Greta
10. Budulan Constantin	29. Tudoran Constantin
11. Constantin Ioan	
†12. Costea Viorica	
13. Cosca Mariana	
†14. Crăciun Gavrilă	
15. Damian Alexandru	
16. Filipescu Maria	
17. Ianculescu Mariana	
†18. Jianu Maria	
†19. Jianu Ioan	

Celor trecuți în lumea umbrelor... pioasă amintire!

Celor prezenți la întrenarea de la început de cireșar... Le dorim din inimă, profesorii și elevii de astăzi ai școlii în care primii au intrat în urmă cu mai bine de jumătate de veac, sănătate, fericire, putere de a spera în mai bine, mai frumos,

La mulți ani!

**Profesor Gheorghe Munteanu
Director Liceul Teoretic G. Moroianu**

SIMPOZION NAȚIONAL ÎN MEMORIA PROF. VICTOR JINGA

Joi, 30 aprilie 2009, elevii și cadrele didactice de la liceul Victor Jinga și-au sărbătorit patronul spiritual prin organizarea unui simpozion național cu tema **“Din viața și activitatea profesorului economist Victor Jinga”**. Această manifestare a fost una dintre cele mai ample desfășurate în ultimii ani la Săcele, printre organizatorii ei numărându-se Comisia de Istorie Economică și Istoria Gândirii Economice a Academiei Române, Facultatea de Istorie, Geografie și Relații Internaționale, precum și Facultatea de Științe Economice de la Universitatea din Oradea, Grupul Școlar Industrial Victor Jinga din Săcele și Despărțământul ASTRA – “Frații Popeea” din Săcele.

În deschiderea manifestării au fost rostite cuvinte de salut din partea domnilor : Florin Moraru, directorul Liceului “Victor Jinga”, dr. Victor Jinga, fiul Profesorului, Radu Florea Nistor, primarul Săcelelui, Dan Boberschi, din partea conducerii SC “Electroprecizia” SA, Liviu Dărjan, președintele ASTRA Săcele,, prof. univ. dr. Mircea Drecin, Universitatea Oradea.

Simpozionul a cuprins mai multe comunicări care s-au referit la : sociologia economică în concepția lui Victor Jinga, perenitatea ideilor despre cooperăție ale lui Victor Jinga, fenomenul monetar în opera lui Victor Jinga, demografie și istorie la Victor Jinga, viziunea profesorului asupra dezvoltării industriale și protecționismului în România, corespondența lui Victor Jinga cu George Moroianu, prezența lui Victor Jinga în publicistica săceleană interbelică. Printre cei care au luat cuvântul s-au numărat prof. univ. dr. Ion Zainea-Universitatea Oradea, prof. univ. dr. Emilian Dobrescu-Secția de Științe Economice de la Academia Română, conf. univ. dr. Mihail Oprîtescu- ASE București, conf. univ. dr. Delia Cochei – Universitatea Tehnică Cluj-Napoca, prof. univ. dr. Cornel Olaru - ASE București, prof. univ. dr. Vasile Bozga - ASE București, prof. univ. dr. Gheorghe Olah - Universitatea Oradea, prof. univ. dr. Vasile Dobrescu - Universitatea “Petru Maior” Tg. Mureș, prof. univ. dr. Mihai Drecin - Universitatea Oradea, prof. Liviu Dărjan, președintele ASTRA Săcele.

Manifestarea dedicată marelui cărturar săcelean a mai cuprins un parastas de pomenire oficiat de părintele protopop Dănuț Benga și o vizită în casa părintească a profesorului Victor Jinga. Simpozionul desfășurat la sfârșitul lunii aprilie s-a înscris pe linia frumoaselor tradiții săcelene, prin care sunt omagiate personalitățile născute pe aceste meleaguri și care au făcut cinste comunității noastre în cele mai diferite domenii de activitate, de la economie la literatură, diplomație sau viață spirituală.

Horia Bârsan

IMPRESII DE CĂLĂTORIE

Am pornit de la Oslo spre Bergen . Trenul confortabil urcă perseverent tot mai sus . Peisajul se schimbă fără încetare și zăpada devine tot mai stăpână. Sub ochi păstrează pădurile prăbușite în lacuri.E dureroasă , parcă, singurătatea frigului rămas fără rost pe creștetele înzăpezite , printre lacuri înghețate, la care Dumnezeu se uită cu un ochi blînd. Deși sună ca un clișeu , probabil din cauza deschiderilor imense ale spațiului, bântuie o frumusețe fără frontiere .Trenul ne duce undeva într-un vârf de munte și la 888 metri suntem debarcați . Așteptăm într-o gară mică , unde fiecare practizează cu fiecare , să ne preia un alt tren turistic ,un fel de mocăniță în variantă revizuită și înfrumusețată

Prima oprire . Ne dăm jos cu ochii ațintiți la spectacolul ce se desfășura înaintea noastră. O cascadă uriașă , învolburată ,ca o iubire disperată , aleargă despletită să-și găsească perechea ce apare parcă pentru a dispărea din nou. Se aruncă cu fruntea de stânci , și răspândește pletele cu care adună cioburi din dragostea pierdută , pentru a se liniști apoi resemnată , cu pletele stânse într-o oglindă ce și-a pierdut de mult solemnitatea .Pe latura dreaptă un alt fir de apă se prelinge de pe înălțimi, martor cuminte și înțelept al patimii celei dintâi . Ceva mai încolo , un alt izvor se revarsă de pe stânci .În bătaia vântului apa se răsfiră sau se strângă, se toarnă în tipare perfecte, pe care le distrugă singură, capricioasă și plăcătoare de propria-i perfecțune .

Pornim mai departe . Am ajuns destul de repede la nivelul mării.Un perete uriaș de munte , și dezvăluie originile încastrate în piatră . Este o dorință ciudată de dezgolire. Spun „ciudată” pentru că de fapt , este mai degrabă o împlinire a misterului pe măsura dezvelirii lui. Variii culori trimit spre lumi apuse într-un trecut mai mult ca perfect.Din loc în loc , doar , peretele pare smolit . E ca o ultimă încercare de a mai fereca niște taine .Un alt fir de apă udă fruntea miturilor ce sălăsluiesc în labirintul lui .

Parcursul nostru e însotit de stânci înclinate în poziții dramatice . Uneori verdeața se aşeză cu blândețe să domolească visele lor demonice .O vale largă se deschide la un moment dat și imaginea pe care o oferă este atât de nefiresc de pământeană încât , cum spunea Thor Heyerdahl , nu trebuie să-ți mai cumpери bilete pentru paradis. Defileul se strânge iarăși , abrupt și sălbatic pe de o parte, domestic pe de celălaltă ,

Lăsăm zăpezile în urmă și ne așezăm privirea pe verdele pe care îl pierdusem de câtăva vremuri.O cascadă – a cărei ? –iese din stânci ca să ne întâmpine . Tunelurile

, multe , vorbesc despre efortul celor care l-au construit . Continuă alternanța de alb – negru , imită aici , într-un colț uitat de lume , alternanța de lumină și de întuneric ce ne marchează viațile. E atâtă demnitate a pietrei , chiar supusă uneori de om , încât te simți contaminat. Sau , poate, mineralul din tine se resuscitează și-i

conferă umanului atitudinea ce ar trebui să-i fie caracteristică .

Înceț , înceț intrăm în civilizație .Bestiarul este bland , casele se ascund adolescentin îndărătul copacilor . Structurile organizate sunt timide , dar tenace .

Ghidați de o voce mult prea profesională ajungem la Flam. Intrăm într-o mică localitate. Un feribot alb ,ca o lebădă domesticită ne așteaptă . În scrâșnetul apei se urnește nava .Elegantă , ne primește în pântecul ei .Suntem , ca și în trenurile cu care am venit , înconjurați de un lux rafinat cu care nu ne-am obișnuit încă. Ieşim pe puntea vaporului . Plecăm să descoperim vestitele fiorduri norvegiene . Călătorii se perindă rând pe rând Se fac poze , se zâmbește mult , uneori forțat . Currentul puternic își instalează o râceală tot mai pătrunzătoare , iar fețele se schimboase în grimase ce contrastează puternic cu încântarea ce o exprimă privirile .Împrejurul nostru pictura lui Munch strigă prin toți porii . E un strigăt al fricii de imposibila întoarcere

ACTUALITATEA * ACTUALITATEA

continuare

. Al neputinței uroborosului. A devenirii trunchiate. Apa și stârcea recită ca un cor antic drama umanității. Încep să scriu parcă după dictare:

Pe fața dusului

Am lăsat să cadă

O lacrimă.

Fiorul ei sărat

s-a cuibărit în golul ochilor.

Și mi-am plecat fruntea în ape

Să-l văd .

Luase lumina și cobora spre mine .

Din disperare își făcuse o cruce

Pe care o purta legată deasupra

Ploii.

O perdea fină de ape îi încercuia

Fruntea

Era singur și trist

Venitul.

Lacrima lui se prelinse ușor

Peste limbile ruginite

ale ceasului.

Vecinătățile mele umane sunt niște copii italieni care simt o imperioasă nevoie să ţipe . Descătușarea lor le contaminează și pe mame .Pe băncuța pe care o împart cu ei mă ajută să-mi conștientizez –încă o dată ,dacă mai era cazul - statutul de intrus .În schimb natura, dă din nou măsura frumuseții sale,Munți înalți de-o parte și de alta, Verdeată ce se pierde pe măsură ce muntele urcă în cer și

–și încoronează creștetele cu zăpadă Este o simtrie a albului ce se regăsește în învolburarea lăsată de vapor în urma sa.Acestă dublă proiecție îmi aduce aminte de Acropole.Solemnă singurătate a marmurei își profila albeața pe un desăvârșit albastru al cerului.În oglindă, în depărtare, navele își legănuau albul pe o mare imaculat albastră.Un frig cu măsură -mare – mă aduce din nou în fiord.Feribotul face o nouă escală. Este ca o îngenunchere în fața frumuseții. Acum suntem lângă cel mai mare hotel din lemn din Norvegia . Și este cu adevărat mare.Hotelul are o deschidere spre câteva creste munțoase.Acestea sunt desenate cu o grație desăvârșită .O arhitectură marcată de o fantezie debordantă , a creat sălașuri pentru un decor hibernal uluitor.

Plecăm mai departe. Cerul este tot mai întunecat. Felurite nuanțe de verde înconjură apa , care la rândul ei ,imprimă o nuanță de întuneric culorii. În depărtare apele sunt înghițite de niște zări neguroase Dans de pescăruși în lacrimile ploii , cascade ce-și deschid drum spre ape, zăpadă adăpostită în clavicele muntelui ,mă fac să mă gândesc că o posibilă definiție a fiordului ar putea fi –fiorul dumnezeirii în fața propriei creații.

Ne pregătim de debarcare . Ne legănăm pe punte între dorință nedefinite . După ce călcasem toată ziua pe ape , ne pregăteam de întâlnirea cu uscatul - împărtășii cu frumusețea pe care fiordul , sacerdotal ,o primește spre a o dărui în tacere .

Va urma .

**Prof. Emilia Stoian
Gr. Sc. Ind. „Victor Jinga”**

.....UN VIS ÎMPLINIT

.....Visul meu de a înființa un CENTRU DE DOCUMENTARE ȘI INFORMARE (CDI) , în școală noastră , s-a materializat , devenind o realitate. Concret, am obținut o finanțare de la Ministerul Educației și Cercetării , în urma unui concurs de proiecte , proiect întocmit de către mine . Am mai obținut bani și din sponsorizări și evident de la Primăria Mun. Săcele , astfel încât amenajarea și dotarea Centrului de Documentare și Informare al școlii noastre s-a ridicat la suma de 87.581 lei. Suma alocată proiectului de către MEC a fost de 42.000 lei.Investiția Primăriei Săcele a fost de 39.581 lei iar 6000 lei au totalizat sponsorizările.

Suma este substanțială , după cum se poate observa , dar cheltuirea ei se reflectă cu prisosință în ceea ce s-a realizat ..Condițiile de documentare și informare

pentru elevi pentru profesori cît și pentru comunitatea locală, sunt de departe dintre cele mai bune studiului și obținerii de informații.Aș dori să fac cîteva precizări ; mi-am dorit să realizez acest proiect pentru voi ,DRAGI ELEVI , cît și pentru comunitatea locală , pentru a vă ceea posibilitatea de a accede la documentarea și informarea voastră în condiții cît se poate de propice studiului și implicit obținerii de informații . Cu toții putem fi mîndri de existența acestei “Oaze de informare și documentare“ dotate la nivel european . Sunt foarte puține școli la nivel național , care pot oferi astfel de condiții. De fapt , ce este CDI-ul ? ...este o bibliotecă mult mai performantă , dotată cu mijloace moderne de informare și documentare , adică : internet , mijloace multimedia (TV , DVD , xerox , imprimantă , proiectoare) cît și documente

continuare in pag. urm.

continuare

pe suport de hîrtie (enciclopedii , dicționare , cărți de referință pe diverse domenii) , publicații .

CDI-ul este compartimentat în spații specifice desfășurării diferitelor activități. Aș enumera aceste spații : spațiu de primire , spațiu informatic, spațiu lecturii de plăcere, spațiu studiului individual și în grup, spațiu presei și al consilierii.

După cum puteți observa , CDI-UL oferă o paletă foarte largă de suporturi de informare , și condiții de studiu extrem de plăcute și confortabile a cestei îndeletniciri, pentru a va putea pregăti profesional și a dobîndi noi cunoștințe din orice domeniu care v-ar interesa . Aici aveți posibilitatea de a vă forma în anii de școală o bază a culturii voastre generale . Totul depinde numai de voi să vă doriți acest lucru.

Activitățile derulate în cadrul CDI , nu mai seamănă cu activitatea dintr-o bibliotecă clasică. Diversitatea activităților oferă utilizatorilor o paletă foarte largă de dobândire a noi cunoștințe și informații . De la inaugurarea CDI-ului (28.XI.2008) au avut loc aproximativ 30 de activități la nivelul claselor , pe catedre , consiliii profesorale tematice , prezintări de lecții în power-point pe diverse discipline, vizionări de filme și piese de teatru , simpozioane , lecții interactive, proiecte de orientarea carierei. Aș enumara câteva din numeroasele activități derulate : "Interferențe culturale" participant conf.univ.prof Petruța Maniuț , "Avortul și consecințele sale" cu participarea Asociației Provita , campania anti-sida "Deaschide-ți inima" la care a luat parte medicul specialiat din Polyclinica Săcele , urmată de vizionarea filmului Philadelphia , " Săptămâna francofoniei " organizată

de catedra de lb.franceză unde s-a prezentat conceptul francofoniei în România,, spectacol,recitări, cîntece în limba franceză.

O altă acțiune în cadrul CDI-ului bine primită și de larg interes a fost dezbaterea pe tema "Funcționării Instituțiilor Europene " la care a participat europarlamentarul Dl.Dragoș David.

Deasemeni, a avut loc o ședință a Consiliului Local Săcele , la care au participat Dl.Primar Radu Nistor

, Consilierii Comisiei de Învățămînt , Cultură și Sport, directorii tuturor școlilor săcelene , precum și Poliția Săcele și Poliția Comunitară.

Recent a avut loc o altă activitate de mare impact : diseminarea proiectelor de formare profesională " Leonardo da Vinci " la care au participat 15 profesori în trei

fluxuri: Spania , Franța și Norvegia. La prezentare au participat : inspectorul general prof. Agache Dorel , inspectorul general adjunct Diaconu Vasilica, inspectorul general adjunct Bucse Sorin doamnele inspectoare Blemovici Mirela și Lupu Elena precum și directori , profesori din instituțiile de învățămînt din Săcele , Prejmer și Brașov.

Mentionăm deasemenea că tot aici s-a mutat sediul Asociației Cultural Sportive "Izvorul" , unde a și început să-și desfășoare ședințele. Aș dori să vă mai rețin atenția cu faptul că de serviciile CDI pot beneficia : persoane private , instituții , firme , asociații culturale.

Iată deci, dragi săceleni, că avînd atîtea oportunități pe care vi le oferă această instituție – vă aştepțăm cu drag să-i treciți pragul.

Zbarcea Maria
Bibliotecar

Imagine de la o activitate la CDI Victor Jinga

PASIUNE DE-O VIAȚĂ, PRICEPERE ȘI PERSEVERENȚĂ LA „ODĂILE LUPULUI” DE LA SĂCELE - BRAȘOV

Interviu cu domnul STEFAN LUPU – manager și împătmimit colecționar de obiecte vechi și de artă destinate doamnelor cum ar fi „Ladi Circle” sau „Agora”. Clubul „Masa Rotundă” este destinat, de regulă, bărbaților până la 40 de ani iar peste această vîrstă avem „Clubul 41”. Peste vîrstă de 45 de ani (maturitatea deplină) ființează „Agora” atât pentru doamne cât și pentru domni. Din punct de vedere organizatoric trebuie să vă spun că avem un birou cu un președinte, cu sediul la Brașov. Brașovul este unul dintre cele mai puternice centre în domeniul amintit. În să menționez că suntem afiliați și cu străinătatea prin „Clubul 45 Internațional”. În țară sunt vreo 15 mese rotunde (eu sunt înscris în cea cu nr. 5). Primul Congres Internațional (după Revoluție) a avut loc la Săcele, sub titulatura de „Masa Rotundă nr. 5 Săcele” Aici, în acest local, au participat în, 2007 la „Cheful de bun sosit” nu mai puțin de 42 de străini din țări ca Anglia, Franța, Germania, Austria, Noua Zeelandă, Australia, Danemarca, Finlanda sau Italia...

REPORTER: – D-le Ștefan Lupu, ați lucrat cu dăruire la acest obiectiv pe care l-ați botezat, la sugestiile unui prieten, „Odăile lupului”, adică o așezare gospodărească care te transportă undeva, într-un ev mediu aflat „la modă”, cu pretenții de adevărat „Salon medieval”, refugiu din calea stresului ce-l agresează la tot pasul pe omul modern. Haideți aşadar, să derulăm povestea frumoasă a utilității „Odăilor lupului”, local situat în centrul municipiului Săcele, lângă Primărie.

ȘTEFAN LUPU: – De la început am dorit să procedez la o selecție, pentru că în local am multe lucruri unicat, colecții de obiecte vechi, lucruri care „trăiesc” lângă client, care-l determină să se simtă ca la el acasă. Am vrut să realizez un mediu ambiental de o anume intimitate, ferit de stres, la care clientul vine cu incredere la o sărbătoare a familiei sale, la o aniversare dragă inimii lui. Pentru a contempla tot ce am eu aici în acest interior, și-n curtea prin care pătrunzi în local, clientul are nevoie de o anumită inițiere, care durează cel puțin o oră. Am observat că vizitatorii mei sunt preocupați de toate lucrurile expuse, frumoase ca aranjament, așteptuoase. Obiectele expuse

sunt de o valoare și încărcătură istorică evidentă. Omul este uimit de ceea ce vede și, vorba dumneavoastră, vine aici la o terapie antistres. La relaxare, contribuie și coloana sonoră dar și obiceiurile casei de la care nu dezertăm cu ocazia primirii orării oaspete drag. Dar, despre acesta vom discuta ceva mai târziu.

R: – De unde ați pornit, cum vă recrutați clientela și ce loc ocupă acest „Salon medieval” printre localurile similare din județ sau din țară?

Șt.L: – M-am gândit să fie un loc agreabil de întunire. Pot afirma că apelez și la o anumită selecție a clientelei din cauză că fac parte din „Masa Rotundă”, am fost „cavaler al mesei rotunde” iar acum sunt senior în „Clubul 41”. Șiut este că la baza statutului acestor cluburi stă prietenia, relațiile de amicitie și cooperare. Există pe lângă cluburile noastre și cluburi

gândit de la început, ca aici să fie un loc bun de întunire a artiștilor plastici din Săcele, intelectualilor, oamenilor de afaceri, a diverselor expunerii din diferite domenii, localul fiind dotat cu aparatură de sonorizare și videoproiector, loc propice lansărilor de cărți, DVD-uri, CD-uri etc. Tocmai de aceea am intentionat să procedez la o selecție a clientilor adică nu neapărat să „scot bani” ci să vin în sprijinul și întâmpinarea acestor grupuri ale societății civile.

R: – Mai sunt și alți clienți în afara celor prezentați mai sus? Cum celebrați anumite evenimente din viața culturală a Săcelor?

Șt.L: – Da, da mai sunt. Tot timpul am rezervat localul fie la aniversări, întâlniri, evenimente. Bunăoară la sfârșitul anului trecut (n.n. în 7 dec. 2007) am găzduit o „electrizantă” întâlnire cu ASTRA – „Asociația pentru Literatura Română

continuare în pag. urm.

Imagine de interior la "Odăile Lupului"

ACTUALITATEA

* ACTUALITATEA

continuare

și Cultura Poporului Român, despărțământul „Frații Popeea” Săcele, din conducerea căreia fac și eu parte, cu oaspeți de peste Prut și de la Iași. Recent aici s-au întâlnit și copiii de la Herța (Ucraina) în cadrul Programului de Cultură și Civilizație Românească „ACASĂ LA NOI” inițiat tot de ASTRA ieșeană, cu colaborarea noastră, a celor de la Săcele. Oaspeții s-au simțit excelent, într-adevăr ca la ei acasă.

R: – Dacă în Săcele, la ora actuală, nu prea dispunem de spații care să adăpostească actul de cultură, este un fapt meritoriu că „Odăile lupului” au capacitatea de a suplini aceste minusuri. Ce ne puteți spune în legătură cu capacitatea și serviciile oferite?

Șt.L: – Capacitatea localului, a salonului, este de 50 de locuri (tacâmuri) iar terasa și curtea mai oferă încă 40 de locuri, acesta bineînțeles pe timp de vară. Meniul constă în „platoul lupului” ca sortimente tradiționale – țărănești și neaoș românești, începând cu tobă, caltaboș, slănină, ceapă, brânză de burduf. La mesele festive se oferă o friptură, fleică la grătar, mici etc.

R: – Ce băuturi oferiți și care este specificul casei?

Șt.L: – Urletul lupului – e specific nouă. Clienții sunt invitați în fața șemineului și sunt serviți cu o țuică (pălincă) de prune de peste 40°. Se bea la comanda: 1, 2, 3 ... După care se dă băutura pe gât și se urlă prelung (tot de trei ori!) Auuu, auuu, auuu! Efectul este extraordinar, toată lumea „ca un făcut” intră într-o bună dispoziție de-a dreptul molipsitoare. Servim vinul casei (la cană) sucuri, apă minerală, cafea și ... multă, multă voie bună!

R: – Și, după „urletul lupului” cine sparge gheata?

Șt.L: – Tot eu. După aperativ le urez oaspeților bun venit la „Odăile lupului” și-i poftesc la dans. Petrecerea începe cum s-ar spune „la comandă”. Altfel, ar fi foarte greu de invitat la dans. Noi suntem dispuși la tot felul de mese festive asigurând rezervările din timp. Prețul variază în funcție de ceea ce consumă clientul. Desigur, noi asigurăm un meniu standard, nu prea „piperat” adică la suma de 50 de lei.

R: – Program folcloric există?

Șt.L: – Programul folcloric este oferit din partea casei fiecărui oaspete, indiferent de numărul celor ce alcătuiesc grupul. Artiștii sunt selectați din școlile săcelene, instruiți de profesori de specialitate, cântece și dansuri populare din Țara Făgărașului și Rupea, cu port național specific locului. Faptul că eu cânt la orgă, le ofer clienților și programe de karaoke, cu microfoane la fiecare masă. Ofer apoi audiții muzicale (la cerere), videoclipuri etc.

R: – Cum se asigură „media”, filmările, înregistrările etc.

Șt.L: – Dacă doresc să filmeze clienții noștri sunt lăsați în voie, fără să le percep taxe în plus. Localul nu ia vacanță iar eu mă ocup și cu DJ-ul, lucru dificil atunci când trebuie să pornești, să oprești sau să schimbi muzica, să dai tonalitate care să convină tuturor.

R: – Vă temeți de concurență? Dacă la orizont apare „Vulpea firosoasă”?

Șt.L: – (Râde) Nu. Nu-mi este teamă de concurență cu toate c-ar fi bine să fie promovată și „Vulpea firosoasă” cătunici ... „Odăile lupului” ar ajunge un refugiu sigur din calea șireteniei (Râde din nou) și ... încă ceva: Manelele n-au ce căuta pe aici! Avem muzică variată de la valsurile vieneze și până la molipsitoarea „Pușca și cureaua lată ...”

R: – Cu cine mai colaborați?

Șt.L: – Am propunerি ferme din partea Asociației de Turism „BABARUNCA” pentru expunerি de fotografii și filme, videoclipuri axate pe tema turismului și a orientării în teren.

R: – Vă rog, dacă aveți chef, să ne povestiți puțin și despre minunatul d-voastră muzeu în aer liber pe care l-ați înjghebat la locuința familiei de pe str. Mocanilor, nr. 66 A, la Satulung (Săcele).

Șt.L: – În tinerețea mea, în fiecare sămbătă, fiecare locuitor se simțea obligat, să facă curățenie în fața porții unde locuia, după care mergea la biserică. În intenția mea de a avea casa curată și frumos aranjată, am amenajat în fața locuinței, pe dealul care era al nimănui, nu fel de „expoziție” cu unele agricole vechi, după care am „înnobilat” interiorul curții cu fel și fel de colecții cu caracter etnografic și numeroase obiecte de utilitate casnică pe care le-am procurat cu mare dragoste și migală. De asemenea posed și o colecție numismatică cu care mă mândresc. Cel mai vechi obiect îl am de prin anul 1857 și constă dintr-o cloșcă, pe care se distinge data amintită. Am mașini de tors, piaptăne de cânepă din toate colțurile țării, strung de lemn, războaie de țesut, semănători. De asemenea am numeroase ustensile din domeniul oieritului, râjnițe, numeroase cântare etc. Colind locurile pe la Saschiz, Mediaș, Sighișoara, Târnăveni, Dumbrăveni ... E o zonă medievală ce-mi place!

R: – Ce dureri mai aveți?

Șt.L: – Din păcate am observat că vechea conducere a municipiului Săcele n-a prea încurajat turismul. Am vrut la un moment dat să deschid eu un Centru de Informare Turistică în care să-i informez pe turiști cu ceea ce pot ei să viziteze în Săcele. Din păcate n-am putut realiza acest obiectiv deoarece nu m-au susținut cei de la Primărie, care aveau alte „preocupări”.

R: – Acum lucrurile s-au premenit și pe acolo ...

Șt.L: – Sunt bucuros că pe lângă numeroșii prieteni ce-i am peste tot în țară să știu că și noua conducere a Săcelor va fi mai mult „cu ochii” pe cultură, sport și turism. Lucrul acesta mă bucură și-mi dă speranță că voi reuși noi și noi programe care să atragă turiștii pe aceste încântătoare plaiuri săcelene.

R: – Domnule Fane Lupa, vă mulțumim pentru interviul acordat și vă dorim „neastămpăr” permanent în mijlocul acestor oameni iubitori de frumos, care vă sunt recunoscători pentru efortul ce-l faceți spre a-i bucura pe ei și pe vizitatorii lor.

*Au consemnat:
profesor Liviu Dărjan
profesor Levente Miklos*

TABEL NOMINAL*cu membrii cotizați ai Asociației cultural sportive "Izvorul" - trim. II 2009*

1	Sortan Ana Maria	30.0	63	Matepiuc Daniela	7.5	125	Munteanu Șt.(Sibiu)	5.0	187	Munteanu Dan	3.0
2	Taraș Octavian	30.0	64	Năpărăuț Camelia	7.5	126	Muscalu Vasile	5.0	188	Munteanu Elena Marcu	3.0
3	Bobeș Gheorghe	25.0	65	Voinea Dumitru	7.5	127	Nechifor Septimiu	5.0	189	Munteanu Victoria Preda	3.0
4	Bobeș Ioan	25.0	66	Butu Mihai	7.0	128	Nedelcu Claudiu	5.0	190	Neacșu Lucian	3.0
5	Bobeș Ovidiu	25.0	67	Dîrjan Liviu	7.0	129	Niculescu Gheorghe	5.0	191	Pătiț Ioan	3.0
6	Cornea Ion	25.0	68	Lupu Ștefan	6.0	130	Ognean Dorel	5.0	192	Spirchez Viorel	3.0
7	Filipescu Dan	25.0	69	Zangor Lucian	6.0	131	Ognean Luca	5.0	193	Alexandru Ion	2.5
8	Roșculeț Claudiu	25.0	70	Alexandrescu Emil	5.0	132	Oșlobanu Dan	5.0	194	Avram Vasile	2.5
9	Zavarache Constantin	25.0	71	Anton Alexandrina	5.0	133	Ovesea Octavian	5.0	195	Balan Eugen	2.5
10	Ivan Gheorghe	20.0	72	Bălan Cătălin	5.0	134	Percioğlu Gelu	5.0	196	Bălan Nicolae	2.5
11	Median Susana	20.0	73	Balint Iuliu	5.0	135	Peter Sara	5.0	197	Banciu Neculai	2.5
12	Median Valeriu	20.0	74	Banciu Gheorghe	5.0	136	Petrea Ștefan	5.0	198	Barna Ioan	2.5
13	Pană Aurel (Belgia)	20.0	75	Barbu Mircea	5.0	137	Petruțiu Emil	5.0	199	Bârsan Nicoleta	2.5
14:	Ştefănescu C-tin (Luță)	20.0	76	Barbu Nicolae	5.0	138	Popescu Ilie	5.0	200	Bârsan Teodor	2.5
15	Cârsteașu Șerban	15.0	77	Beciu Ioan	5.0	139	Rîșnoveanu M(Londra)	5.0	201	Bobeș Haricleea	2.5
16	Guiu Ștefan	15.0	78	Benga Dănuț	5.0	140	Rîșnoveanu Paul	5.0	202	Bucurenciu Alexandru	2.5
17	Jinga Victor	15.0	79	Bilan Florin	5.0	141	Rîșnoveanu Ștefan	5.0	203	Bucurenciu Ana	2.5
18	Moșoiu Alin	15.0	80	Boberschi Dan	5.0	142	Roșculeț Abigail	5.0	204	Cazan Cornel	2.5
19	Şerbu Iulian	15.0	81	Boca Gabriel	5.0	143	Roșculeț Mirela	5.0	205	Cosma Maria Teodosia	2.5
20	Tudose Aurel	15.0	82	Bogeanu Alexandru	5.0	144	Salagean Lucian	5.0	206	Coșerea Vasile	2.5
21	Voineag Ioan	15.0	83	Bratosin Canu Raluca	5.0	145	Sârbu Corneliu	5.0	207	Dinu Popa	2.5
22	Cojocneanu Olimpia	12.5	84	Bratosin Maria	5.0	146	Siserman Eugen	5.0	208	Drăgan Petre	2.5
23	Dogaru Aurel	12.5	85	Bratosin Sanda	5.0	147	Spiru Gheorghe	5.0	209	Drăghici Aurel	2.5
24	Iordache Dumitru	12.5	86	Bucelea Victor	5.0	148	Stamate Gheorghe	5.0	210	Dragomir Dănuț	2.5
25	Lungu Constantin	12.5	87	Caian Pandrea Aurel	5.0	149	Stanciu Vasile	5.0	211	Filip Stefan	2.5
26	Manea Vasile (S.U.A.)	12.5	88	Califară Gavril	5.0	150	Stoian Emilia	5.0	212	Georgescu Ioan	2.5
27	Munteanu Vasile	12.5	89	Cenușe Ioan	5.0	151	Stroe Constantin	5.0	213	Ghia Petre	2.5
28	Negoeței Ion	12.5	90	Chitac Geta	5.0	152	Stroe Emil	5.0	214	Grozea Gheorghe	2.5
29	Taraș Emil	12.5	91	Ciulu Mircea Valentin	5.0	153	Stroe Liviu	5.0	215	Iacob Ciprian	2.5
30	Teacă Mihai	12.5	92	Coliban Nicolae	5.0	154	Şchiopu Gabriela	5.0	216	Ionescu Ghe. Petre	2.5
31	Teșileanu Costin	12.5	93	Comşa Eugen	5.0	155	Şerbănuț Ioan	5.0	217	Ionescu Gheorghe N.	2.5
32	Albuleț Victor	10.0	94	Constantin Ligia	5.0	156	Şerbu Adrian	5.0	218	Ionescu P. Gheorghe	2.5
33	Avasilichioaie Ioan	10.0	95	Crăciunescu Virgil	5.0	157	Şerbu Andrei	5.0	219	Ioni Ștefan	2.5
34	Beșchea Dan	10.0	96	Diaconescu Adrian	5.0	158	Ştefănescu Dan	5.0	220	Ivan Adrian	2.5
35	Beșchea Ioan	10.0	97	Dincă Constantin	5.0	159	Tagarici Laurentiu	5.0	221	Ivan Daniel	2.5
36	Brăinăs Mihai	10.0	98	Dobrin Ioan	5.0	160	Taraș Ion	5.0	222	Jerău Gheorghe	2.5
37	Budulan C-tin	10.0	99	Drăghici Valentin	5.0	161	Taraș Mircea	5.0	223	Jinga Gheorghe	2.5
38	Bulea Horia	10.0	100	Dumitrescu Sorin	5.0	162	Teșileanu B. Barbu	5.0	224	Leșescu Mihai	2.5
39	Caloinescu Ioan	10.0	101	Filipescu Gheorghe	5.0	163	Tomos I. Maria	5.0	225	Lupu Nicolae	2.5
40	Cazacu Dumitru	10.0	102	Filipescu Octavian	5.0	164	Tuian Radu	5.0	226	Mazăre Traian	2.5
41	Costea Melania	10.0	103	Flanja Roxana	5.0	165	Ursu Maria	5.0	227	Median Dan	2.5
42	Eftimie Ioan	10.0	104	Florescu Gheorghe	5.0	166	Ursu Nicolae	5.0	228	Mocanu Tarciziu	2.5
43	Ene Anca (Tudoran)	10.0	105	Fodor Levente	5.0	167	Ursuț Gabriel	5.0	229	Modest Zamfir	2.5
44	Ene Gheorghe	10.0	106	Fratila Ovidiu	5.0	168	Vlad Adriana	5.0	230	Moroianu Cantor E.	2.5
45	Lala Elena	10.0	107	Ghinescu Horia	5.0	169	Voicescu Nicoleta	5.0	231	Munteanu Gigi	2.5
46	Leu Aurel	10.0	108	Gîrceag Viorel	5.0	170	Zaharescu Marius	5.0	232	Munteanu Mircea	2.5
47	Manciulea Gelu	10.0	109	Gologan Ion	5.0	171	Zaiț Bogdan	5.0	233	Necula Stelian	2.5
48	Munteanu Cornel	10.0	110	Homorozeanu Geta	5.0	172	Zamfir Bogdan	5.0	234	Oncioiu Maria	2.5
49	Munteanu Virgil	10.0	111	Imre Gabor	5.0	173	Zamfir Dan	5.0	235	Oprin Gabriel	2.5
50	Pop Georgeta	10.0	112	Jinga Romulus	5.0	174	Zamfir Radu	5.0	236	Orez Ioan	2.5
51	Pop Olga	10.0	113	Jipa Virgil	5.0	175	Zbarcea Maria	5.0	237	Panaete Ioan	2.5
52	Popa Virgil	10.0	114	Lăcătuș Mariana	5.0	176	Arion Mircea	4.0	238	Parea Alexandru	2.5
53	Purcaroiu Ioan	10.0	115	Lukaci Mihai	5.0	177	Cosma Ion	4.0	239	Pasăre Adrian	2.5
54	Robu Adrian	10.0	116	Median Traian	5.0	178	Ghișoiu Dorin	4.0	240	Pascu Liviu	2.5
55	Şerban Eugen	10.0	117	Mija Adrian	5.0	179	Miklos Levente	4.0	241	Poataș Gheorghe	2.5
56	Taraș Răzvan	10.0	118	Mitreanu Anna	5.0	180	Nechifor Constantin	4.0	242	Poenaru Laurențiu	2.5
57	Tocitu Viorel	10.0	119	Mitreanu Gheorghe	5.0	181	Primăvărăuț Victor	4.0	243	Popescu Mihai	2.5
58	Voinea Maria	10.0	120	Moldovan Ghia Roxana	5.0	182	Cioroianu Aurelia	3.0	244	Proca Dumitru	2.5
59	Vrabie Ioan	10.0	121	Moraru Adrian	5.0	183	Clinciu Sorin	3.0	245	Prosan Nicolae	2.5
60	Bârsan Horia	7.5	122	Moraru Florin	5.0	184	Dîrjan Ștefan	3.0	246	Serban Valentin	2.5
61	Beleșeu Eugen	7.5	123	Moroianu Gheorghe	5.0	185	Gologan Dan	3.0	247	Simion Adriana	2.5
62	Faust Romulus	7.5	124	Munteanu Nicolae	5.0	186	Kristaly Edit	3.0	248	Sorban Ștefan	2.5

continuare in pag. urm.

continuare

249	Şerbănuț Flaviu	2.5
250	Teșileanu Emil	2.5
251	Tiuca Adriana	2.5
252	Ulea Angela	2.5
253	Vamoș Aurelia	2.5
254	Andrieși Monica Fl.	2.0
255	Bandi Șeitan Maria	2.0
256	Bobeș Constantin	2.0
257	Bogdan Mariana	2.0
258	Bulat Elena	2.0
259	Bulat Florentin	2.0
260	Carpin Victor	2.0
261	Ciupălă Mariana	2.0
262	Clinciu Nicolae	2.0
263	Codreanu Elena	2.0
264	Comeș Tiberiu	2.0
265	Costea Maria	2.0
266	Cozma Cornelius	2.0
267	Gidea Aurel	2.0
268	Lipan Florin	2.0
269	Mircioiu Lucian	2.0
270	Moldovan Ortensia	2.0
271	Munteanu Livia	2.0
272	Nicolescu Maria	2.0
273	Pelin Matei Alina	2.0
274	Szasz-Sebeș Paul	2.0
275	Şerban Cornelius	2.0
276	Şerbănescu Adrian	2.0
277	Taflan Elena	2.0
278	Zangor Nicolae	2.0
279	Zangor Traian	2.0
280	Ardeleanu Adina	1.5
281	Bălan Cornelius Al.	1.5
282	Ciobanu Gabriela	1.5
283	Comșa Fulga Stelian	1.5
284	Ionescu Aurora	1.5
285	Lencuța Cristina	1.5
286	Lupu Florica	1.5
287	Percioğlu Constantin	1.5
288	Clinciu Eugenia	1.0
289	Şeitan Adrian	1.0

Worsted spinners
since 1936

www.transilana.ro

Certificate Reg. No. 266769 QM

SPRE ȘTIINȚĂ

Materialele primite la redacție nu se înapoiază.
Articolele privitoare la Săcele, Tărâlungeni, Zizin și Purcăreni au prioritate.

Materialele ce se doresc să fie prezentate în coloanele revistei, precum și alte informații despre revistă și associația cultural-sportivă "Izvorul", pot fi obținute de la:

Ing. Taraș Octavian - str. G. Moroianu, nr. 361, Săcele

Ing. Roșculeț Claudiu - str. G. Moroianu, nr. 353, Săcele

Coloanele revistei rămân deschise tuturor acelora care, prin articolele lor, înțeleg să contribuie la cunoașterea și progresul acestor meleaguri.

REDACȚIA

COLECTIVUL DE REDACȚIE

ing. Claudiu ROȘCULEȚ, ing. Octavian TARAS, ec. Mișu ALEXANDRESCU, ing. Dan ZAMFIR, prof. Nicolae MUNTEANU, ing. Abigail ROȘCULEȚ, Adriana VLAD, ing. Horia BĂRŞAN